

J. J. FRINSEL

Zo'n
jongen
uit de
Jordaan

104

592

Zo'n jongen uit de Jordaan

Zo'n jongen uit de Jordaan

DOOR J. J. FRINSEL

GEÏLLUSTREERD DOOR BEN HORSTHUIS

W. D. MEINEMA N.V. - DELFT

1960 v2

„We hadde d'r nog een op zolder!” gilt Joop. Hij houdt een groot biskwieblik omhoog terwijl hij zich in looppas naar zijn makkers haast.

„Gelukkig maar,” zegt Kassie, „anders waore we niet mooi uitgekomme . . .

Help es effe, Karel! . . . en Bappie, hou jij die andere blikke een beetje tege . . .”

Kassie werkt zich in het zweet. Geassisteerd door zijn drie vrienden, zit hij naast het pothuis op het trottoir te werken. De hete julizon brandt op het asfalt van de smalle Bloemdwardsstraat.

„Ik smelt zowat,” zucht Bappie. „Nog effe en ik ben een plassie!”

„Doe niet zo kinderachtig,” bromt Kassie, „kijk maor liever uit wat je doet, want als we et spulletje niet goed vastmaoke, klapt et straks uit mekaor en dan benne we de klos.”

„Ook erg,” zegt Joop, „gaon we koppie onder.”

„Ik zou best zin hebben om te gaan zwemme!” bromt Karel.

„Nou hé, anders ik wel.”

„Let nou toch op!” schreeuwt Kassie. „Zijn we nou vlotte an 't bouwe, of hebbe we een naoikransie?”

„Houw je schreeuwlelijk,” sust Karel. „We helpe je toch zeker? . . . En jij bent de baos niet, hoor! . . . Jopie heb voor de meeste blikke gezorgd.”

Daar kan Kassie niets tegenin brengen en daarom is hij maar zo wijs om verder zijn mond te houden. Het is veel te warm om een robbertje te vechten, en daar zou het tenslotte toch op uit draaien.

Met een zucht van verlichting legt hij tenslotte de laatste knoop in het touw dat de blikken bij elkaar moet houden en daarmee is dan ook het tweede vlot voltooid.

„Zou het houwe?“ vraagt Bap. Er klinkt twijfel in zijn stem.

„Jij knijpt 'em een pietsie, hè?“ smaalt Kassie.

„Helemaal niet . . . ik kan zwemme . . . En al kon ik et niet, dan durfde ik d'r nog wel op.“

„De gracht is trouwens niet diep; an de kant ga je mischien net tot je knieën,“ zegt Joop.

„Ja, had je gedroomd!“

„Zwam nou niet verder; help liever draoge!“ commandeert Kassie. „As et an jullie lag, stonden we hier onze hele dag te verknoeie . . . Vooruit, Jopie en Karel nemen dié . . . Bappie en ik neme deze.“

„Dan is die van ons zeker lek,“ veronderstelt Joop.

„Ik mag et lije!“ snauwt Kassie. „Kenne we meteen zien of je gelijk heb dat de grachte zo ondiep zijn . . . Hebbes, Bappie?“

„Voor mekaor . . . sjouwe maor!“

„Denk je een beetje om me hiele?“

„Jao hoor!“

In optocht trekken ze de straat uit.

„Is 't land in gevaor, jonges?“ vraagt de schoenmaker lachend en hij wijst met de steel van zijn pijp naar de blikken gevaarten. „Gaon jullie met die vulllesblikke de grens blokkére?“

„Vulllesblikke?“ stuift Jopie op, „dat benne bote!“

„We gaon et zeegat uit,“ verduidelijkt Kassie.

„Bote? . . . Nou je et zegt, jao . . . Dúikbote, hè?“

„Straks verzuipe jullie nog,“ waarschuwt ome Klaas, de groenteman, die juist langs loopt en het een en ander heeft opgevangen.

„Onkruid vergaot niet,“ roept Bappie lachend.

„Loop nou maor door, brandnetel, anders schoffel ik

je tege de vlakke!" dreigt Kassie. „Je laot mijn et meeste sjouwe; ik stao te dampe as een karrepaord."

„Is et luie zweet dat er uitkomt . . . Dat kan helemaal geen kwaod."

„Tot je nek in de straot," rijmt Joop . . . „En nou aflaoie, jonges, we zijn bij de haove!"

Meteen laot hij zijn deel van de vracht vallen, zodat het vlot met een daverende klap op de wallekant slaat.

„Jij heb zeker zaogsel onder je kopkappie, niet?" informeert Karel woest . . . „As d'r nou es een lek in slaot, wat dan?"

„Dan zorge de waterdichte schotte van de andere ruime wel dat er toch niks gebeurt."

„Je bent een druiloor!"

„Kenne we mekaor een hand geve!"

„Hoe krije we die dinge nou in et waoter?” wil Bappie weten.

„O, die plettere we d'r zó in!” doet Joop luchtig.

„Jao, as je et maor een beetje fatsoendelijk doet,” waarschuwt Kassie, „anders drijft-ie meteen van de kant en dan mot je maor zien hoe je d'r opkomt.”

„Ik zal d'r om denke, admiraol,” zegt Joop en meteen schuift hij zijn vlot met een vaart van de wal, zodat het groezelige grachtwater hoog opspat. Gelijk bungelen zijn benen al over de rand en twee tellen later zit hij op het wiebelende vlot.

„Als ik echt een admiraol was, liet ik je ophange!” schreeuwt Kassie bloeddorstig.

„Kom op, Kaorel,” lacht Joop.

„Zou-ie dat houwe? . . . Ons allebei?”

„Natuurlijk, man, en anders zien we het wel!”

„Ja, jij heb mooi praote!”

„Ach man, mot je nou es kijke, et grootste gedeelte steekt nog bove waoter . . . Je bent toch niet bang voor een paor natte voete?”

Nee, zo is Kareltje ook weer niet en even later zit hij achter zijn overmoedige makker. Veel plaats is er niet, maar met een beetje goede wil en voorzichtig manoeuvreren, en niet te vergeten een grote dosis waaghalzerij, gaat het wel . . .

„Nou wij,” zegt Kassie.

„Oké, kapitein,” bromt Bappie.

Zonder ongelukken loopt het schip van stapel en ze zien warempel kans om droog aan boord te komen.

„Zeg, admiraol van lik-me-vessie,” schrikt Joop opeens,

„hoe komme we nou vooruit? Heb je daor al es je gedachte over laote goan? . . . Mooie zeeman ben jij . . .

Je hebt niet eens an roeispaone gedacht!”

„Nee, jij wel zeker, hè?” snauwt Kassie terug. „Jij bent zo'n goochemer!”

„Maok nou maor geen ruzie, want daor schiete we niks

mee op," zegt Bap . . . „Bij de brug van de Prinsegracht drijve een paor latte, as ik et goed zie . . . Laote we die te pakke zien te krijge."

„Makkelijk gezegd, maor hoe komme we daor?"

„Peddele natuurlijk!"

„Leukerd ben jij! Waormee motte we dat dan wel doen, slimmerik?"

„Met je tong, nou goed! . . . Man, je heb toch een paor hande an je lijf! . . . Vooruit, wie d'r et eerst is!"

Het wordt een zware race.

Wanneer de een per ongeluk wat harder peddelt dan de ander, draait het vlot alleen maar wat rond. De goede raadgevingen zijn inmiddels niet van de lucht. De een weet het nog beter dan de ander en wanneer je ze allemaal moest geloven, had iedereen en niemand de schuld.

„Sufferd! Je gaot te hard! Je zit met die presenteerblaadjes van je in et waoter te ramme of we et IJselmeer motte oversteke!" brult Kassie.

„Gaon ik te hard? Jij gaot te langzaam, klapperjavaon!"

„Ik gao niks te langzaam, maor ik gebruik me hersens."

„Mot je ook niet doen," grinnikt Jopie, „we zouwe met onze hande peddele . . . Als jij je hersens gaot gebruike, komme jullie d'r nooit."

„Net of jij zo'n denkapparaot bent!" snauwt Kassie.

„Je bent een ezel met de kapsones van een elektronisch brein!"

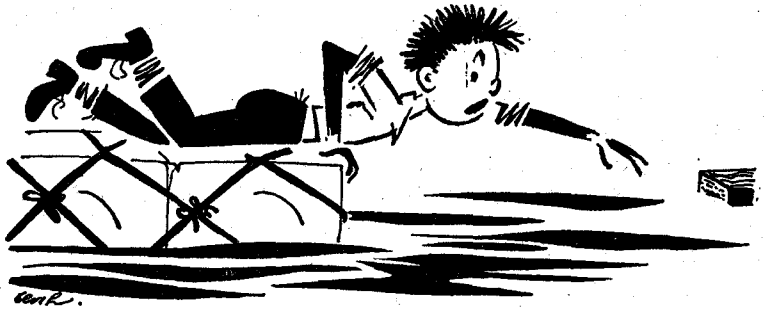
„Tjonge tjonge, wat een geleerde woorde."

„Geen wonder, as je voor de derde keer in de vierde klas zit," sart Karel. „Dan beheers je de stof volkome."

Kassie gaat er maar niet verder tegenin; hij wijdt zijn aandacht maar aan het roeien.

Bappie en hij zijn het eerst bij de brug en dat stelt ze in staat de eerste keus te maken uit de rommel die daar in de hoek bij de rioolbuis is bijeengedreven.

„Hebbes," zegt Bappie . . . „Dat is één mooie peddel.

Ken jij bij die lange lat komme, Kassie? . . . Daor . . . in et hoekie?"

„Die is te lang voor peddel . . .”

„Weet ik, maor dan gebruike we-n-em als mast!”

„Wat motte we met een mast doen? We kenne toch niet zeile!”

„O nee? Dan trek ik me hempie uit . . . binde we dat er an.”

„Man, d’r staot geen aosempie wind!”

„Nou niet, maor straks misschien wel . . . en anders blaos jij maor een beetje . . . Ken je d’r nou bij, of niet?”

„Ik zal et probere.”

Kassie buigt zich zo ver mogelijk opzij en reikt naar de lat.

„Bijna!” roept Bap . . . „Nog een pietsie verder!”

„Jao hé, wat denk je nou, ik ben geen slangemens! Ik kan niet verder! Straks duikel ik de plomp in!”

„Welnee man, doe toch niet zo beverig . . . Nog twee centimeter en je heb-em . . .”

Kassie doet zijn uiterste best, en nét als hij met zijn vingers de lat raakt, grist Jopie hem grijnzend voor zijn neus weg!

„Hatekee, die is van ons! Kenne we mooi voor mast gebruike . . .”

„Als je niet gauw teruggeeft!” dreigt Kassie woest.

„Nou, wat dan?”

„Dan keer ik jullie hele vlot om!”

„Jao jao, jý doet wat! Als je hier komt, slao ik je met diezelfde lat voor je dag en nacht muts!”

Dát kan Kassie niet op zich laten zitten. Hij vist een stuk hout uit het water en met druk gebruik van deze pasverworven peddel, roeit hij in de richting van het vijandelijke vlot.

Joop heft al dreigend de lat omhoog, maar nog voor hij die kan gebruiken, haalt Karel een waterpistool tevoorschijn en schiet Kassie een straal midden in zijn gezicht.

„Kledder, anpakke!” gilt Joop, en geïnspireerd door zijn makker, begint hij met de lat op het water te mep-pen dat de spatten in het rond vliegen en Kassie en Bap tot op hun hemmetje doorweekt raken.

„Viezerik!” brult Bap en hij slaat wild z'n peddel door het water, om maar gauw buiten het bereik van de wildeman te zijn.

„Dat krijg je terug, mannetje,” schreeuwt Kassie.

„Kom maor op,” lacht Joop, „ik maok gehak van je! Met echte zeelui valt niet te spotte, dat heb je zeker wel gemerkt, hè?”

„Zeelui! . . . Zeeschúim zal je bedoele! . . . Wacht maor!”

„Nou? . . . Ik wácht . . . waar blijf je dan?” tart Karel en hij richt zijn waterpistool.

„Zulle we ze es effe koppie onder douwe, Bap? We zijn nou toch nat!”

„Oké,” zegt Bappie en dan komen ze zó vastberaden aanpeddelen, dat Joop het toch maar raadzamer acht om het anker te lichten en er vandoor te gaan.

„Waar blijve jullie nou, zeehelde?”

„As we van te vore wete dat we winne, vechte we niet,” doet Joop grootmoedig. „Laote we de waopens neer-legge en saome op roof gaon.”

„Mot je hore, de schrik der zeve zeeën!” spot Kassie,

maar hij ziet toch van zijn voorgenomen wraakoefening af . . .

Ze varen onder de brug door, terwijl een paar kleine jochies druk naar beneden staan te spugen, in de hoop iemand op z'n hoofd te raken.

De bemanning van de blikken vloot raast en tiert, maar het vuren wordt niet gestaakt.

„Schoffies!” scheldt Joop, wanneer ze eenmaal onder de brug buiten het bereik van het vieze geschut zijn gekomen.

„Ik wou dat er een agent in de buurt was, dan waore ze zo vertrokke!”

„Ik weet niet wie d'r harder loopt voor een agent, jij of die knapies,” grinnikt Karel. „Maor ik zal ze wel effe een lessie geve, wacht maor!”

Terwijl ze langzaam onder de brug door drijven, vult hij zijn waterpistool.

„Daor he-je ze weer!” gillen de jongetjes, en de kringetjes op het water tonen ondubbelzinnig aan dat ze nog lang niet door hun munitie heen zijn.

Een gejuich gaat op wanneer Jopie in zijn nek wordt getroffen, maar dat maakt plaats voor kreten van verontwaardiging wanneer Karel plotseling zijn pistool richt en twee van de brutaalste snoetwerken die daar van over de brugleuning op hen neerzien de volle laag geeft.

„Alsjeblieft, ze zijn meteen vertrokken, zie je wel?” grinnikt hij. „Je mot met dat spul wete om te gaon.”

Inderdaad is er niemand meer te zien bij de brugleuning, en reeds menen de jongens hun tocht door de Amsterdamse wateren ongestoord te kunnen voortzetten, als er plotseling een halve klinker met een daverende klap tegen het vlot van Karelkje en Joop slaat.

„Wat een boeve!” schrikt Kassie.

Nauwelijks heeft hij de woorden uit zijn mond of meerdere projectielen plonzen rondom hen in het water. De kleine schavuiten brengen het zwaarste geschut dat ze maar vinden kunnen in de strijd.

„Straks gebeure d'r ongelukke!” zegt Kassie. „Wat motte we daor nou tege beginne?”

„Niks, zolang we op et waoter zitte, zijn we an hun genade overgeleverd.”

„En genade kenne ze niet . . .”

„Buk!!!!” brult Bappie.

Een platte steen zeilt rakelings over hun hoofden en ketst een keer of wat op het water voor hij in de diepte verdwijnt.

„Als we d'r niet gauw wat tegen doen, lope we straks allemaol in et verband,” voorspelt Karel.

„Maor wat wil je dan doen?”

„Allemense! Daor legt een schuit met grind!” wijst Kassie.

„Warempel! Een geluk, dat ze dat nog niet in de gaote gekrege hebben . . . anders ware we helemaol ongelukkig!”

„Maor straks zien ze het natuurlijk ook!”

„Jao, en wat dan?”

„We motte zien dat we d'r zelf bijkomme! Dan kenne we tenminste teruggooie . . .”

„Jao, maor hoe mot dat?”

„Wat bedoel je!”

„Nou, als ze zien dat we in die richting vaore krije ze 't natuurlijk zo in de gaote en dan zijn ze er eerder dan wij, dat is nogal glad . . .”

„Als Jopie en ik nog es op ze afgaon om ze een beetje nat te spuite, dan lette ze speciaal op ons, en dan krije jullie misschien de kans om d'r tussenuit te knijpe,” stelt Karel voor.

Dat is in ieder geval een idee, en zonder verder nog tijd te verliezen brengen ze het plan ten uitvoer.

„Kom maor op hoor!” gillen de jochies, als ze zien dat Karel zijn waterpistool weer vult en daarna in hun richting komt roeien.

De stenen suizen door de lucht . . .

Joop en Karel houden een arm beschermend voor hun hoofd.

En de list gelukt!

De knapies hebben het zó druk met het bekogelen van hun aanvallers, dat ze helemaal niet meer op het andere vlot letten. Pas wanneer Bap en Kassie met gejuich te kennen geven dat ze de schuit bereikt hebben, krijgen de jochies in de gaten wat de bedoeling is en dan rennen ze krijsend naar de bedreigde plaats.

Kassie trekt het vlot langs zij en klautert op de schuit. Snel grabbelt hij een paar handen grind bij elkaar en duikt dan achter de stuurhut weg. Er is niemand aan boord, dus van die zijde heeft hij niets te vrezen.

Nu moet hij ze wel eerst wat dichterbij hebben voor hij gaat gooien, tenminste, dat is zijn bedoeling. Maar als een van de jongens hem, met meer geluk dan wijsheid,

óver de stuurhut heen een oude aardappel op z'n hoofd mikt, wordt Kassie woest en springt hij tevoorschijn. Meteen gaat het hele spul aan de haal!

Kassie haalt uit en gooit de hele hand grind achter hen aan. Op deze manier moet hij ze wel raken, want het werkt als een schot hagel! Aan het gekrijs hoort hij wel dat er „gewonden” zijn.

Snel werpt hij ze nóg een hand steentjes na . . .

En dán gebeurt er iets!

Of het nu komt omdat hij te hard gooit, óf dat hij in z'n opwindning éven door zijn enkel zwikt, hij weet het zelf niet, maar de steentjes vliegen helemaal de verkeerde richting uit! Ze kletteren tegen de gevel van een huis, recht tegenover de grindschuit, maar het ergste is, dat een paar van die vervelende dingen een voorbijganger de bril van z'n gezicht rukken!

Een rilling van schrik loopt Kassie over de rug, als hij ziet hoe de bril op straat kapotvalt!

Zal hij wegrennen of blijven? . . .

Wanneer hij de man op zich toe ziet komen, is hij met een paar sprongen bij het vlot en even later peddelt hij weer midden in de Prinsegracht.

„Je bent me een mooie schutter!” raast Bappie.
„Straks gaot die vent naor de pelisie, en dan zijn we de sigaor!”

„Nou? Kan ik et hellepe?” gromt Kassie.

Hij ziet hoe de man de scherven opraapt, trouw bijgestaan door de kleine straatjongens . . .

De man is in uniform; het is een heilsoldaat.

„Ik begrijp niet dat je zó'n end kan misgooien,” moppert Bap.

„Man, ik deed et toch zeker niet expres!”

„Nee, dat most er óók nog bijkomme, hé! . . . 't Zal mijn benieuwe wat-ie straks doet . . .”

„Hij kán niks doen . . . Je denkt toch zeker niet dat-ie de gracht induikt en naor ons toe komt zwemme?”

„Naatuurlijk niet! Maor hij kan ons wél opwachte, straks, als we naor de kant komme . . .”

„Kan-ie lang wachte, want voorlopig gao ik nog niet naor huis . . .”

„Of misschien haolt-ie de pelisie!”

„Pech gehad!”

„Jao, natuurlijk, pech gehad, makkelijk gezegd! Maor als-ie et dóet, piep je wel anders!”

„Nou, zo ver is et toch nog niet? En voor mijn part haolt-ie álle aogente uit Amsterdam bij mekaor, als-t-ie daor lol in heb . . . kan leuk worde! . . . Laot ze maor langs de wallekant gaon staon kijke . . . Zolang we hier drijve, maoke ze ons tóch niks!”

„En als de waoterpelisie komt, wat dán?”

„Dié komt niet.”

„Waorom niet?”

„Daorom niet! . . . En al komme ze, dan maoke ze mijn nog niet bang.”

„Ach man, je scheidt maor een beetje op!”

„Je haor d'r af, en Japanse dalia's d'r op!” lacht Kassie, maar hij voelt zich toch opgelucht als hij ziet dat de heilsoldaat zijn weg vervolgt en dat ook de jochies vertrekken.

„Zo, opgeruimd staot netjes,” roept Joop.

„En nou maor weer verder!”

„Waorheen?”

„Weet ik et?”

„We zakke gewoon de Prinsegracht af, richting IJ . . .”

„Je wilt toch zeker et IJ niet op met die beskwie-blikke?”

„Welnee man, ik zeg toch alleen maor ríchting IJ! We motte toch érges heen?”

Heel op hun gemak peddelen ze door de gracht . . . Langs de vervelozе woonschuiten, die daar sinds jaar en dag liggen te vergaan in het grauwoene water . . . Een rat komt uit een gat in de wallekant tevoorschijn,

*Rijmwoord
daorolant*

maar duikt, bij het zien van de jongens, verschrikt terug . . .

In de verte deunt een draaiorgel . . .

„Ik wou dat er es wat gebeurde,” zucht Bap. „Het is me véél te rustig, zó.”

Niemand reageert . . .

„Mooi, ik ben blij dat jullie d'r ook zo over denken!” snauwt Bappie sarcastisch . . .

De zon brandt onbarmhartig aan de strakblauwe hemel.

„Pffff . . .” blaast Karelte . . .

„We lijke wel een stel ontdekkingsreizigers, in de rimboe, daar is et óók zo heet,” zegt Joop.

„Jij ken et wete,” smaalt Kassie, „je bent van de zomer twee daoge naor Zandvoort geweest, niet?”

„Jao, wie verre reize doet, kan veel verhaole,” grinnikt Karel. „Je mot anders nogal een knap stukkie fantasie hebbe om de Prinsegracht voor de rimboe an te zien . . .

De rímboe . . . heu! . . . Dan gaot daar zeker een kani-boal met een handkar!” Hij wijst op een voddenman.

„Ik heb alleen nog geen aope gezien,” lacht Kassie.

„Díe vaore met dit weer altijd in beskwieblikke op et waoter!” snauwt Joop . . .

„Ik wil laoter best met een expeditie mee,” peinst Bappie hardop, zonder zich van het gekibbel van zijn makkers iets aan te trekken . . . „Lijkt me machtig! . . .

Reken maor dat er wat te beleve valt in zo'n oerwoud . . . Daor leve nog zat wilde stammen!”

„Die gaon wel op de loop als ze jou zien,” spot Karel.

„Mot je dát hore!” snauwt Bappie, „moeders mooiste doet ook een duit in et zakkie! Als jóuw kop op de Lemmerse boot stond, man, dan kwam-t-ie meteen et IJ niet meer in! . . .”

„Zo'n expeditie zou me wel lijke, as et maor niet zo gevaorlijk was,” merkt Jopie op.

„Wat nou gevaorlijk . . . je hebt toch zeker gewere en revollevers bij je?”

„Daor begin je niks mee!”

„O nee, wacht effe, hĳ weet et!”

„Netuurlijk! Wat wil je nou met een geweer beginne, as ze tusse de struike met vergiftige pijle op je zitte loere? Die wilde schiete je zo lek als een vergiet, voordat je tijd heb om te richte!”

„Lekker vollekje . . . Vrolijke broeders!”

„Jao, en dan de wilde diere nog! . . . Leeuwe en tijgers.”

„Man, die komme toch niet in et zelfde bos voor!”

„Wie niet?”

„Leeuwe en tijgers!”

„O nee? . . . Nou jao, ik kan toch niet ruike naor welke bosse je heen wil? Daorum noem ik ze maor allebei . . . En trouwens, of je nou door een leeuw of door een tijger wordt opgepeuzeld, dat maakt niks uit!”

„Zo, bepaal jĳ dat? As ik mot kieze, zal ik et zělf wel doen . . .”

„Ik ben nog banger voor mugge dan voor leeuwe en tijgers,” zegt Karel. „Zo’n groot beest zie je meestal nog wel op tijd ankomme . . . maor zo’n mug is bij je voor je d’r erg in heb . . . Hup, bijte ze je weer in je nek! . . . Krijg ik altijd bulte van, man! Lijke wel kippeeiere!”

„Zwáone-eiere mot je zegge,” smaalt Kassie. „Voor geen geld van de wereld zou ik met zo’n stelletje leugenaors als jullie et oerwoud intrekke . . . Ik zou me schao-me voor die zwartjes . . .”

„Wat . . .” wil Karel beginnen, maor Joop voorkomt verder gekibbel door zijn makkers opmerkzaam te maken op een stel werklui, die bezig zijn met reparatiewerkzaamheden aan een brug. Ze staan op een groot, houten vlot.

„Machtig vlotje!” zegt Joop.

„Zoiets moste wij hebbe . . . Daor kan je op lópe, man!”

„Als ze weg gaon, pikke wij et in!”

„Kan je lang wachte! Ze werreke tot vijf uur . . . Of je mot ze d’r af jaoge . . .”

„We kenne ze in ieder geval een straoltje waoter in hun nek spuitede,” grinnikt Karel.

„Dúrf je dat?”

„Waarom niet?”

„’t Zijn zukke grote kerels . . . ’t lijke wel worstelaors!”

„Nou, wat zou dat? Ze kenne toch niet bij ons komme!”

Dat laatste argument geeft de doorslag. Er kán niets gebeuren . . .

Heel lief en argeloos glijden ze langs het vlot . . .

De mannen kijken, lachen en werken rustig door . . .

Karel richt! . . .

Ffffst! . . . raak! Precies in z’n nek!

Karel schijnt een kwaai te hebben getroffen, want de man begint meteen te tieren, tot groot vermaak van zijn collega’s en de jongens.

„As je hier komt, houd ik je een kwartier onder waoter, aoepok!” raast de man.

Hoe meer hij te keer gaat, hoe meer zijn maats zich vermaken en daardoor wordt Kareltje een beetje overmoedig. Onopvallend weet hij zijn pistool weer te vullen, roeit voorzichtig een klein eindje dichterbij en dan . . . ffffts! . . . klets! . . . De man krijgt voor de tweede maal de volle laag, nu recht in zijn gezicht.

Grote hilariteit op het vlot en op de blikken vloot. Ze lachen dat hun buiken schudden.

Maar die pret duurt voor de jongens slechts kort, want de boze man springt naar voren, grijpt om zich heen, vindt een bootshaak en rang! slaat er mee in de richting van zijn plaaggeesten.

De stok plonst in het water en de jongens roeien wild om weg te komen . . .

Wéér suist de stok door de lucht . . .

„Roeien!” schreeuwt Karel.

Maar o wee, met meer geluk dan wijsheid heeft de woevende man hem de ijzeren haak achter z’n broekriem geslagen!

„Roeien!!” brult Karelkje benauwd en hij doet wanhopige pogingen om los te komen . . .

Tevergeefs! . . .

Het lachen van de mannen op het vlot zwelt aan tot een geloei . . .

Een forse ruk en ploemp! . . . Daar gaat Karelkje . . .
Achterover het water in!

Over het gezicht van de dader glijdt een brede grijns.
Hij glimt van genoeg.

„Kan-ie zwemme?” roept hij naar de andere jongens.

Ze knikken verbouwereerd van já.

Trouwens, Karel zelf is al druk bezig om het te bewijzen.

„Hierheen!” roepen de mannen, maar daar denkt hij niet over. Het vlot is weliswaar de dichtstbijzijnde ankerplaats, maar de grote knuisten van die mannen boezemen hem ontzag in. Nee, dan maar liever naar de overkant gezwommen. Nat is nat!

Via een woonschuit weet hij op de kant te komen, waar zijn vrienden hem al staan op te wachten. Hoe ze daar zo snel gekomen zijn, begrijpen ze later zelf niet, maar ze zijn er.

„Wat nou?” vraagt Jopie. „Zó kan je niet naor huis!”

„En waarom eigenlijk niet?” wil Bappie weten.

„Nou man, dan krijgt-ie naotuurlijk van katoen.”

„M'n moeder is trouwes niet eens thuis,” zegt Karel en hij veegt de natte haren uit zijn ogen.

„Mot je zien wat een bekijks we hebbe,” schrikt Kassie.

„Straks komt er een aogent langs en dan mot je nog mee naor et beró.”

„Wat mot er dan gebeure? We kenne hier toch niet blijve staon? Waor motte we heen?”

„Ik weet wat! We gaon vraoge an bakker Karelse of je effe bij de ove mag droge! Als je spulle tien minute in die hitte hange, zijn ze zo droog as kurk.”

„Jaozeker, hoe krijg je me zo gek?”

„Waorum niet?”

„Denk je dat ik daar een beetje in m'n naokie gao rondhuppele? Denk dat maor niet!”

„Welnee man, dat hoeft ook niet! Ze hebbe daar wel zolang een ouwe bakkersbroek voor je . . . Kom nou maar mee!”

Op een holletje gaan ze naar de bakkerij, nog nage-lachen door de mannen op het vlot.

De bakkerij van Karelse, waar ze goede bekenden zijn omdat ze zaterdags nogal eens helpen met het weg-brengen van bestellingen, is gelukkig dicht in de buurt. Buiten adem van het harde lopen, tuimelen ze de bak-kerij binnen, waar ze hartelijk worden verwelkomd met een hoongelach van de knechts.

„Wat nou, Karelkje? Van de Westertore afgedoke, jonge? Had je niet moete doen!”

„An de hengel geweest, Karelkje?”

„Jonge jonge, het lijkt wel of je nat bent.”

„Jao, lache jullie maor!” briest Karel.

„Nee, we zullen hûilen, nou goed?”

„Een grote kerel heb em in et waoter gegooïd,” vertelt Bappie.

„Wat gemeen! Zómaar erin gegooïd?” lacht baas Karel-se. Hij kent de jongens langer dan vandaag.

„Jao,” zegt Joop, „zómaar . . . Kaorel had alleen maor een straoltje waoter in z'n nek gespote . . .”

„En verder niks?”

„Nee . . . alleen laoter nog es een straol in z'n gezicht, maor dát was die vent z'n eige schuld!”

„O ja? Waarom?”

„Omdat-ie zich omdraaide naotuurlijk!”

„Oooooh . . . juist . . . Nou, dan is het duidelijk genoeg hoor. Nee, dán hebben jullie inderdaad niks op je ge-weten . . . Maar verder? Wat komme jullie hier doen?”

„We komme vraoge of Kaorel z'n spulle hier effe mag droge, want als-t-ie nat thuiskomt, krijgt-ie voor vier duite!”

„En dát zou vervelend zijn, want dát heeft-ie toch echt niet verdiend, hè? . . . Nou, ik heb het al door . . . Bakker Karelse medeplichtig maken aan jullie schurkenstreken, hè? . . . Nou, vooruit . . . gooi dat natte spulletje dan maar even uit. Ik heb nog wel iets hangen wat je zolang aan kunt trekken . . . Hier, pak aan . . . Kleed je maar om in de w.c.”

Even later hangen Karels kleren te dampen bij de oven.

Kareltje zelf zit, als een circusclown toegetakeld, luid te verkondigen dat die vlotbewoner nog niet van hem af is.

„Wat wil je dan doen?” vragen ze.

„Dát weet ik nog niet, maar hij krijgt z'n trekke thuis!”

„Duw hem koppie onder,” adviseert er één.

„Kan je rustig doen,” zegt Kassie. „Dat laot-ie zo toe. Mot je zien wat een gebouw van een kerel et is! . . . Polse als boomstammetjes! Met één klap veegt-ie ons allemaal de gracht in!”

„Ik zou maar niet zo veel praatjes hebben en een beetje oppassen,” raadt baas Karelse aan. „Je hebt helemaal geen recht van spreken, want die man heeft jou je verdiende loon gegeven. Blijf maar een beetje uit de buurt.”

„Ik weet nog goed,” begint een van de knechts, „dat we een paar jaar geleden een hulpie kregen. Toen werkte blonde Arie hier nog, weet u wel?”

„Asjeblijft, óf ik dat nog weet! Een reus van een vent was dat toch!”

„Nou jongens, die Wimpie, want zo heette dat nieuwe knechie, was nog maar amper binnen, of Arie sloeg hem een bedorven ei bovenop z'n hoofd . . . Bats! . . . Dat jog zag er uit, vréselijk . . . en stínken! Een uur in de wind.”

„Had die Arie mijn niet motte levere,” lacht Kassie.

„O nee? Nou, onze Wimpie nam het ook niet, want dat was ook geen doetje! . . . Hij stak stiekem twee eie-

ren in zijn zak en wachtte een geschikt moment af om die grote beer met gelijke munt te betalen."

„En? Is et em gelukt?"

„Kun je begrijpen! Ja, blonde Arie was gek! Die had het meteen in de gaten hoor! En op een gegeven ogenblik, net toen hij zogenaamd Wimpie een keer passeren moest, gaf-ie toch een pets tegen die jongen z'n broekzakken, dat de struif de stakker over z'n schoenen droop."

„Toen heb Wimpie 't zeker nooit meer geprobeerd?" informeert Bappie.

„Nou, wat dacht je? Evengoed, hoor! Maar het is hem nooit gelukt om Arie eens flink te pakken te nemen, dát was toch zo'n gladde vogel."

„Ja, wacht eens even, één keer is het wel gelukt," valt baas Karelse de knecht in de rede, „nou, dat was me wat! Dat is nog een hele herrie geweest hier... Dat je je dát niet herinnert!"

„Wat was dat dan?..."

„Van die sloffen!"

„O, natuurlijk! Nee, dat ben ik niet vergeten! Natuurlijk, die sloffen! Nee, dat vergeet ik m'n leven niet!... Nou, dát was me een feest, jongens! Arie droeg altijd in de bakkerij van die instapsloffen, weet je wel? Als-t-ie 's ochtends kwam, trok hij zijn schoenen uit en dan was het: floets, zó in z'n pantoffels... Nou, dat deed hij ook die morgen, toen Wimpie ze met een niet al te kinderachtig spijkertje aan de vloer had vastgeslagen... Man, dát had je moeten zien! Arie wilde weglopen, en bons! als een heipaal ging hij tegen de grond! Dat-ie niks heb gebroken toen, is me nóg een raadsel."

„Heb-ie die Wimpie zeker sterretjes laote zien, hè?"

„Nee, dat heeft hij niet gedaan. Die kleine boef was daar wel bang voor, maar Arie nam het erg sportief op." 't Is gezellig in de bakkerij. Als ze daar eenmaal aan het vertellen gaan, vergeet je de tijd...

Alleen Karel is er niet helemaal met zijn gedachten bij. Hij luistert maar met een half oor naar al die verhalen. De smadelijke nederlaag zit hem nog dwars. Dat hij niet anders gekregen heeft dan zijn verdiende loon, wil hij niet erkennen. Voor zijn gevoel is hem een groot onrecht aangedaan en dat eist wraak.

Wraak, maar hoe? Tegen die worstelaars kan hij niet veel beginnen, die maken gehakt van je als ze je grijpen. Hè, als nu eerst die kleren maar droog waren!

Nou, voor de andere jongens gaat dat vlug genoeg. Zij genieten van de ware en onware verhalen en wanneer de baas zegt dat de kleren droog zijn en ze nu vriendelijk verzocht worden om vlug op te hoepelen, valt dat helemaal niet in goede aarde. Maar goed, er helpt geen lieve vader of moeder aan, ze moeten weg, want zo'n stel jongens in de bakkerij is niet erg bevorderlijk voor de produktie. En zo staan ze dan even later weer buiten in het vrolijke licht van de stralende zon.

„Gaon we verder vaore?” vraagt Bappie.

„Ikke niet,” bromt Karel. „Ik heb d'r voor vandaog genoeg van . . . Trouwens, waar zijn de vlotte?”

„Jao hé, dat is ook wat!”

„Hebbe jullie die niet uit et waoter gehaold?”

„Daor zeg je wat, éh!”

„Dan zijn ze foetsie, natuurlijk! Ook leuk!”

„Jao man, daor hebbe we helemaol niet meer an gedacht . . . Komt van de schrik . . .”

„Daor hebbe we nou zo op zitte ploetere . . . Affijn, we hadde ze toch niet mee naor huis kenne nemen, dus . . . 't is gebeurd.”

„En nou? Gaon jullie naor huis?”

„Ik in ieder geval wel,” zegt Kassie, „d'r is straks een hoorspel op de radio.”

„As jullie effe wachte, gaon ik ook mee,” bromt Karel. Hij is nog steeds niet erg best te spreken.

„Waorop motte we wachte.”

„Ik mot nog effe praote met me vriend op et vlot!”

„Nee toch?”

„Já toch!”

„Wat gao je doen, hé?”

„Zal je wel zien . . . Let maor op . . .”

„O o, wat zijn we weer geheimzinnig.”

„Klets nou niet! Kijk maor liever uit dat ze jullie niet zien, want dan zijn ze gewaarschuwd.”

Ze lopen met Karelkje mee tot vlak bij de brug en daar stellen ze zich verdekt op achter een geparkeerde vrachtwagen.

Ja, de werklui zijn nog bezig . . . En kijk, daar, midden in de gracht, drijven de biscuitblikken . . .

„Wat wil-ie nou gaon beginnen?” vraagt Joop.

„Weet ik et? Mot je-n-em zelf vraoge,” antwoordt Bappie. „Ik ben d'r zelf ook benieuwd naor.”

Er voor zorgend dat de mannen hem niet in de gaten kunnen krijgen, begeeft Karelkje zich behoedzaam naar het vlot. De jongens houden hun adem in, wanneer ze zien hoe hij zich over de brugleuning buigt . . .

„Wat heb-ie nou in z'n handen?” vraagt Kassie verwonderd.

„Zie je dat niet?” lacht Joop, „een paor eiere!”

Gespannen volgen ze de loop van de gebeurtenissen. De werklui merken nog steeds niets . . .

Karel schuift wat opzij, zodat hij zich precies boven de man bevindt die hem in het water heeft gegooid . . . Nauwkeurig mikt hij . . . in elke hand één ei . . .

„Psst . . . hé!” roept hij dan zachtjes . . .

De man kijkt op en floep, daar gaat het eerste ei . . . Mis! . . .

Het tweede ei . . .

Raak! . . .

Met een doffe plof barst het open op het brede voorhoofd van het slachtoffer. In vieze, lange slierten druipt de struif hem van het gezicht.

„Had je nog te goed!” juicht Karelkje. Dan draait hij zich om, met de bedoeling het hazepad te kiezen. Maar dat zit hem niet glad, want hij heeft nog geen twee stappen gedaan of hij wordt tegengehouden door een man in uniform!

„Een agent!” flitst het even door hem heen, maar na de eerste schrik merkt hij al gauw dat hij zich vergist heeft. Het is geen agent, maar een heilsoldaat.

„Wat moest dat daar?” informeert de man. „Een kwa-jongensstreek uitgehaald?”

„Laot me los!” piept Karelkje benauwd. Hij denkt aan de geweldige handen van de man op het vlot.

„Waarom staan die mensen zo te schreeuwen? Heb je soms met stenen gegoid?”

„Welnee!”

„Wat dan?”

„Een lolletje . . . Laot me nou maor los!”

Karel kijkt schuw achterom en dan ziet hij tot zijn grote schrik het besmeurde gezicht van de werkmán boven de wallekant verschijnen! Woedend is de man en als hij hem te pakken krijgt . . .

Met inspanning van al zijn krachten rukt Karelkje zich los.

„Hé, kom hier!”

Ja, morgen brengen! Hij zal zich tot moes laten knijpen door die beer, nou goed?

Als een hazewind schiet Karelkje de brug over.

„Lope, jonges!” hijgt hij . . .

Z'n makkers komen achter de auto vandaan en rennen met hem mee.

Op de brug van de Bloemgracht staan ze pas weer stil, met bonzende harten en rode gezichten van inspanning.

„Als je nog es wat weet . . .” zucht Kassie. „Ik zweet me wild . . .”

„O, had ik me soms motte laote pakke?”

„Heb je wel gezien wie dat was, die je probeerde tege te houwe?” vraagt Bappie.

„Ja, dat was die heilsoldaot, wie Kassie die steentjes tege z'n voorruite heb gegooid.”

„Ja!”

„Ook toevallig, niet?”

Dat het niet de laatste keer geweest is dat ze die man ontmoet hebben, kunnen ze op dat moment nog niet vermoeden . . .

Kassie Sparreburg z'n vader is kastelein. Hij heeft een drukbezocht café, en dat is aan Kassie best te merken, want die kan krijgen wat zijn hart begeert. Bij zijn vrienden vergeleken heeft Kassie een rijk bestaan, maar het moet tot zijn eer gezegd worden, dat hij daar nooit prat op gaat.

Nee, Kassie heeft geen verbeelding. Als hij dat had zouden de andere jongens hem niet geaccepteerd heb-

ben als hun makker. Zijn boezemvrienden: Joop, Karel en Bappie, gaan dan ook niet met hem om, met het doel in zijn „welstand” te delen, maar alleen omdat hij een geschikte snuiter is waarmee je door dik en dun kunt optrekken. Dat ze hem meestal stilzwijgend als hun leider erkennen, is niet het gevolg van wat hij „bezit”, maar van wie en wat hij is. Hij dúrft en je kunt op hem aan.

Ja, die Kassie is wel getapt bij de jongens . . .

Op een avond zijn ze weer met hun vieren op de zolder bij Kassie thuis aan het prutsen.

Die zolder is het privé domein van zoonlief Sparreburg en dat is wel te zien ook. Er heerst een onbeschrijflijke wanorde. De meest uiteenlopende voorwerpen liggen her en der verspreid, alsof er zojuist een bom is ingeslagen. En nu ze aan het „werk” zijn is de chaos helemaal compleet.

Ze werken niet alleen op de tafel, maar ook op de vloer . . . en dat geeft veel moeilijkheden . . .

„Hé, trap je niet met je zwemvlieze op die lamp?!” gilt Joop en hij geeft Bappie een por.

„Hou je hande thuis, man, ik laot zowat die hete soldeerbout valle!”

„Duurt et nou nog erg lang?” vraagt Karel. Hij is niet zo erg op al dat gepruts. Bovendien is het prachtig weer en dan kun je altijd maar beter buiten zijn, vindt hij.

„Jij mot ons niet zo haoste,” snauwt Kassie. „Rome is ook niet in één dag gebouwd!”

„Juist daarom! Jullie werreke an dat malle ding of je een record mot breke . . . Waorum mot dat nou per se vanaovond af?”

„Omdat we dat leuk vinde!”

„O!”

„D’r hoeft trouwens niet veel meer an gedaon te worde.”

„Mot dit condensaatortje d'r ook in?“ vraagt Bappie fanatiek. Sinds hij een soldeerbout in zijn handen heeft gekregen is hij niet meer te houden en smelt hij alles aan elkaar wat binnen zijn bereik komt.

„Dat is geen condensator, suffie!“ schrikt Kassie.

„Dat is een ouwe vulling uit een balpen . . .“

„O . . . nou, dan zit alles vast . . .“

„Mooi . . . Zijn we klaor, hè?“

„Jao, nog es effe kijke . . . ik geloof et wel . . .“

„Ik ben zo benieuwd of-t-ie et doet,“ zegt Joop.

„Welnee man,“ bromt Karelkje. „Zomaor uit je blote hoofd een radio bouwe, dat is toch gekkewerk! Een vákman heb daor nog een bouwtekening bij nodig.“

„Juist, en wij hebben et zó voor mekaor gekrege,“ gnuift Kassie.

„Ja ja, jullie hebben et voor mekaor gekrege, en mooi ook! maor nou lieg ik! . . . Mot je kijke wat een brok puin! Het lijkt meer op een tijdbom dan op een radio . . .“

„Ik krijg al de bibber as ik d'r naor kijk!“

„Kijk dan niet!“

„Zal ik ook wel laote . . . Ik zal me oge wel dicht doen . . . Als ik een ontploffing hoor weet ik dat et de raodio is!“

„Dat is niks anders dan kift, man, omdat jij d'r niet an meegewerkt heb . . . Jij heb geen snars verstand van raodio's.“

„En jij wel, dat zie ik.“

„Laot em nou maor kletse, Kassie,“ sust Joop. „Je mot em strakkies zien kijke, als we Hilversum doorkrijge, staot-ie met z'n ore te klappere . . .“

„Jao, van ellende!“ spot Karelkje. „Dacht je nou werkelijk dat Hilversum de bocht kon neme door al die draodjes? We kenne beter de brandweer vast gaon waorschuwe.“

„Ach man!“ snauwt Jopie en hij draait Karel z'n rug toe.

„Zal ik et dan maor probere?“ vraagt Kassie. Hij heeft de stekker in zijn hand.

„Ik zou et maor niet doen,” grinnikt Karel, maar niemand slaat acht op zijn woorden.

„Steek maor in,” zegt Bappie, „alles zit goed, er kan niks verkeerd gaon.”

Even aarzelt Kassie nog, dan steekt hij resoluut de stekker in het stopcontact . . .

„Wap!!!”

Een felle steekvlam schiet uit het radiotoestel.

De jongens schrikken geweldig, maar Kassie is toch nog zo goochem om de stekker meteen weer terug te trekken.

„Wat was dat nou?” vraagt Jopie.

„Wat dat was?” giert Karel. „Snap je dat niet? Dat was nou Hilversum . . . Kwam mooi door hè? . . . Lekker raadiootje! Ik geloof dat jullie d'r gelijk televisie van hebbe gemaakt éh . . . Zag je die vuurvreter vlamme spuge?”

„Jij mot je kieze op mekaor houwe!” snauwt Kassie.

„Zo is et!” valt Joop hem bij. „Als hij ons niet zo gehaost had, was d'r niks gebeurd . . .”

„Door de haost hebbe we iets verkeerd gedaon naatuurlijk,” zegt Bappie.

„Zou je denke?” spot Karel. „Kan ik me haost niet voorstelle. Er kón toch niks verkeerd gaon?”

„Och och, wat ben je weer leuk!” snauwt Kassie.

„Probeer et nog es,” stelt Jopie voor.

„Wat?”

„Nou, die stekker netuurlijk.”

„Jaozeker, denk je dat ik van lotje getikt ben?”

„Wat wil je dan?”

„Ik hou d'r mee op . . . We gaon op een andere keer wel es kijke wat er verkeerd zit . . . Mijn aordigheid is er nou toch helemaol af.”

„Ik ben blij toe,” zucht Karel. „Maok dat ding maor es af als ik er niet bij ben.”

Ze stommelen luidruchtig naar beneden en verlaten het huis, helemaal onkundig van het feit dat vader Sparre-

*mond
kleden*

burg tierend staat te speuren naar het defect in zijn platenwisselaar. Dat ding is er zo maar ineens mee opgehouden. Hij vindt het niet maar als hij eindelijk op het idee komt de stoppen eens te controleren, is het euvel gauw verholpen . . .

„Waor gaon we heen?” wil Bappie weten.

„Vraag maor an Kaoreltje, die wou naor buite.”

„'t Kan mijn niet schele . . .”

„Mijn ook niet . . .”

„Zo schiete we wel lekker op!”

„Laote we naor een raodiozaak gaon, dan kenne jullie bij je concurrente de kunst afkijke . . . Als et zo doorgaot krijgt Philips nog een harde dobber an jullie.”

„Hè hè, wat zijn we leuk! Weet je wat jij mot worde? Droogkomek bij een kolenhandel, heb je net een gezicht voor.”

„Het is maor goed dat je geen baan hoeft te zoeken die bij je gezicht past, anders bleef jij je hele leve werkeloos,” kaatst Kareltje.

„Zit nou niet te harrewarre,” bromt Kassie, „als niemand wat weet, laote we dan Pimmetje Draoke gaon afhaole . . . Die heb een ouwe brommer van z'n vaoder gekrege . . . Misschien magge wij d'r ook effe op.”

„Mag je niet op benede de zestien jaor, man!”

„Tjonge, wat ben jij plotseling braof!”

„Gaon jullie nou mee of niet?”

Ze gaan.

Voor het huis waar Pimmetje woont, staan drie auto's. Alle drie het eigendom van Pims vader. Meneer Drake handelt er in. Het zijn anders maar oude beestjes . . . die drie die er nu staan . . .

Vader Drake ligt op zijn rug onder een van de auto's, een oude Chevrolet, of zeg maar gerust een zéér oude Chevrolet.

Het trottoir ligt bezaaid met gereedschap en af en toe wordt er onder de wagen een aardig deuntje weggefoe-

terd, wanneer vader Drake een moertje tegen komt waarvoor hij juist geen passend sleuteltje bij de hand heeft.

„Die hebbe ze pas,” zegt Jopie, en hij wijst op de Chevrolet.

„Een Ford,” bromt Bappie.

„Ken je leze?” vraagt Jopie. „Hiero, éh . . . Chevrolet, 't staot er met grote letters op.”

„Ze kenne wel zo veel schrijve . . .” probeert Bappie vol te houden. „'t Is precies et model van een Ford.”

„Zoeke jullie wat?” klinkt het geïrriteerd tussen de wielen vandaan.

„We komme vraege of Pimmetje thuis is.”

„Pim? Nee, die is d'r niet . . . En hoepel nou asjeblijft maor gauw weer op!”

„Wil et niet erg?” informeert Bappie brutaal.

„Wel hier en gunder!” raast vader Drake. „Gao je weg of niet!”

Hij wil haastig onder de auto vandaan kruipen, een beetje te haastig, want in zijn ijver om de jongens te verjagen, vergeet hij dat zijn bewegingsmogelijkheden maar zeer beperkt zijn, en het gevolg is dat hij gevoelig zijn hoofd stoot.

Dan is het helemaal feest!

De jongens zien wel niets, maar de rauwe stem van de monteur geeft een zó gedetailleerd verslag van wat er gebeurd is, dat ze het nu toch maar verstandig achten om er van door te gaan.

„Wat een taol niet,” grinnikt Kassie. „Kom maor mee, jonges, met die man valt niet te praote . . .”

Op z'n vlucht trapt Jopie per ongeluk nog een busje olie om dat op de treeplank staat. Het vette spul vloeit traag uit over de knieën van baas Drake.

„Renne jonges, want als-t-ie ons krijgt . . .”

„Hij krijgt ons niet!” lacht Kassie. „En dan, we hebbe toch zeker niks gedaon? Die man maakt drukte voor

niks . . . We vraoge alleen of Pimmetje komt en dan begint-ie te schelde. . ."

„Zo is et!" valt Karelkje bij. „Hij heb helemaol geen rede om zo tege ons te keer te gaon. Ik mag lije dat al z'n bande springe!"

„Ja, en dat die Ford in mekaor zakt as-t-ie d'r in gaot zitte . . ."

„Man, et is een Chevrolet en geen Ford, hoe vaak mot ik je dat nou nog zegge?"

„Ach, wat kan mijn dat nou schele? Voor mijn part was et een huifkar, as-t-ie et maor vertikt om te rije, dan vind ik et allang best."

„In ieder geval motte we voorlopig maor niet in z'n buurt komme . . ."

„Of een plank met spijkers in je broek draoge," grinnikt Karel. „Als-ie je dan een pak slaog geeft, kan-ie de eerste daoge geen sleuteltje meer vast houwe."

„Hoor hem, de held," smaalt Joop. „Gistere liepe we saome op de Rozegracht en toen kwam die heilsoldaot d'r an . . ."

„Welke heilsoldaot?"

„Hè, man, die we z'n bril kapot hebbe gegoid, toen . . ."

„Oh . . . nou? en toen?"

„Toen had je Karelkje motte zien! Hij maakte netjes een grote boog om die vent heen."

Karelkje zegt maar niets, hij geeft alleen een harde trap tegen een aardappel, die daar zomaar verdwaald in de goot ligt.

Zwijgend kijken de jongens het ding na, dat met dwaze sprongen door de straat boldert.

De warmte van de stralende zomerdag hangt nog zwaar tussen de oude huizen . . . Hoog boven hun hoofden vangen de daklijsten nog wat late zonnestrallen . . .

„Stil es!" commandeert Joop ineens, hoewel geen van zijn vrienden een woord zegt. „Ik hoor meziek!"

„Fijn voor je opoe,” bromt Karel.
Maar Kassie zegt: „Laote we es gaon kijke.”
De klanken wijzen hen de weg naar de Anjelierstraat.
Vrolijke marsmuziek waait hen tegemoet en dat doet een
beetje vreemd aan zo in die smalle straat met z'n ver-
vallen geveltjes.
„Jonges, 't sjofeurscabaret!” gilt Bappie en hij rent
naar het groepje heilsoldaten dat daar zo lustig staat te
spelen.
De anderen volgen wat langzamer . . .
Rondom de heilsoldaten hebben zich de kinderen ver-

zameld. Het is al een flinke oploop . . . Een beetje op de achtergrond, om vooral maar niet de indruk te wekken dat ze er bij horen, staan de ouderen . . .

Boven de vensterbanken van de opgeschoven ramen, verschijnen nieuwsgierige gezichten . . .

Ja, voor een stukje muziek kun je ze altijd wel krijgen, die Jordaners. Muziek, há, dan gaat er binnen iets bij ze trillen, dan is het of daar de leeuwerik ontwaakt die wil méétwinkeleren en opstijgen, ver boven de benauwende grauwheid van de treurende krotjes uit . . .

Een opgeschoten jongen met een brutaal gezicht, die eens flink wil doen voor zijn kornuiten en een beetje de spot drijft met het groepje muzikanten, krijgt, van een rustig naar voren stappende, stevige buurtbewoner, een klinkende draai om zijn oren.

„Hiero . . . D'r valt hier niks te lache.”

Rood van drift en schaamte, dat hij als een klein kind daar even op zijn nummer wordt gezet, wil de knaap opstuiven, maar de dreigende gezichten van de ouderen brengen hem tot andere gedachten en hij verdwijnt stilletjes . . .

Met glinsterende ogen staan de jongens te kijken en te luisteren.

Tjonge tjonge, wat halen die kerels een geluid uit dat koper!

„Fantastisch . . .” fluistert Jopie.

„Zouwe ze ook de bananebootsong kenne spele?” vraagt Bappie.

„Naotuurlijk,” meent Karelkje. „Die gaste kenne álles!”

Maar Kassie zegt beslist: „Zukke moppies spele die lui niet . . .”

„Waorum eigelijk niet?”

„Nou, dat snap je toch wel?”

„Waorum dan?”

„Nou, omdat . . . ach man, vraag et ze dan!”

„O . . . ik dacht dat jij et wist.”

„Ssst!” klinkt het dreigend achter hun rug en de jongens zijn wel zo verstandig om te zwijgen . . .

Daar stapt iemand naar voren met een trompet in zijn hand, een man die ze tot nu toe niet hebben opgemerkt, omdat hij een beetje achter de anderen verscholen stond . . .

Kassie schuift verschrikt wat naar achteren . . .

Dat is em! Dat is diezelfde heilsoldaat weer die hij laatst z'n bril kapot heeft gegooid! . . .

Zou hij hem nog herkennen?

Waarschijnlijk niet . . . Toen, zonder bril, heeft hij misschien niet eens zijn gezicht goed kunnen zien . . . Wie weet hoe slecht die man ziet zonder bril . . . Natuurlijk anders hoef je immers geen bril te dragen? . . .

Die gedachte brengt Kassie weer wat op z'n gemak en belangstellend kijkt hij toe als de man de trompet aan zijn lippen zet . . .

En dan worden de omstanders vergast op een trompet-solo, dat ze met open monden staan te luisteren.

Die kerel kan d'r wat van!

„Leejenel Hempten,” fluistert Joop en dat is een grote eer voor die heilsoldaat, want Jopies vader heeft een grammfoonplaat van Lionel Hampton, en Jopie beweert altijd dat die meneer de beste muzikant van de hele wereld is.

Wanneer de laatste klanken zijn weggevloeid, schuift de trompettist weer naar zijn plaats terug . . .

„Kom mee,” fluistert Karel, „want nou gaon ze zwamme!”

„Effe wachte,” zegt Kassie.

„Nah, dan gao ik alleen!”

Wég is Karelkje . . . Joop en Bappie gaan hem achterna.

„Kom op nou, Kassie!”

Maar Kassie komt niet. Hij is een beetje tegen de draad in. En misschien is er ook wel iets in de lucht vanavond dat hem doet blijven luisteren . . .

Misschien komt het door het zoete fluisteren van de koelte brengende avondwind dat zijn verwachting gespannen wordt . . . Het kan ook zijn dat hij onbewust gemerkt heeft dat er een boodschap was in die muziek . . . Een belofte . . . Een belofte voor méér . . .

Er komt weer iemand naar voren, maar nu wel een heel andere figuur dan daarnet!

Há, wat een kerel!

De hoge uniformkraag sluit nauw om zijn geweldige nek en als de man zijn hand opsteekt, weet Kassie één ding heel erg zeker, namelijk dat je daar nooit mee in botsing moet komen.

Een réus van een vent!

Als hij niet zo vrolijk keek, zou je er bang van worden!

„Vrienden, daar is een tijd in mijn leven geweest, dat ik maar één verlangen kende, en dat was om iemand zo snel mogelijk voor de volle tien tellen tegen het canvas te slaan. Ik ben bokser geweest. Ik verwachtte toen alles van mijn spierkracht en van mijn harde vuisten. Ik droomde van grote overwinningen en ik vocht me een weg naar roem en eer . . .”

„Vuisie! . . . et is Vuisie!” hoort Kassie een verbaasde man naast zich zeggen . . .

„Ik dacht dat ik zo kon voortgaan, maar ik had het mis. Ik vocht en ik vocht en het scheen allemaal goed te gaan, totdat ik Jezus ontmoette!

Vrienden, ik heb tegenover geweldige tegenstanders gestaan en angst heb ik nooit gekend. Al die jaren heeft niemand de eer gehad dat hij mij neer kon krijgen . . . Maar de Here Jezus sloeg mij knock out, in een oogwenk . . . En, dat is het vreemde, dat deed Hij niet met zijn vuisten, niet door kracht, noch door geweld, maar het was zijn liefde die mij vloerde . . . Zijn liefde tot het verlorene . . . Ja, want Hij liet mij zien wie ik was, een verloren mens, een zondaar ver van God . . . Iemand die bezig was zijn leven te verprutsen door te zoeken naar vrede en geluk, daar waar hij het juist nooit vinden kon . . . Een mens met een schuld voor God, die ik nooit kon betalen . . . Maar prijs de Heer, vrienden! Jezus liet mij ook nog iets anders zien. Hij liet mij zien wat Hij voor mij gedaan had!

Ik kon mijn schuld voor God niet betalen, maar Jezus heeft het voor mij gedaan! Halleluja!

Op Golgotha is Hij gekruisigd, daar heeft zijn bloed gevloeid! En dat bloed, vrienden, dat kostbaar bloed van Jezus, heeft mij gereinigd, schóóngewassen van ál mijn zonden . . .

En nu is mijn leven veranderd! Vroeger wilde ik de mensen aan mijn voeten leggen, nú doe ik niets liever dan anderen te brengen aan de voeten van Jezus.

Alleen dáár vindt een verloren mens vrede met God...
Daarvan gaan we een lied zingen: „Zondaar zoekt gij
rust en vrede? . . . Levensvreugd en stervensmoed? . . .
Niets deelt u de wereld mede . . . Alles vindt g' aan
Jezus' voet . . .”

Dat heb ik ervaren en dat zal een ieder ervaren die tot
Jezus komt en zegt: Here, ik heb niets aan te bieden
dan een zondig, zwart hart en een beduimeld en ver-
prutst leven . . . O Here red mij, o Here reinig mij,
door uw bloed . . . En de bijbel, dat is Gods Woord,
zegt, dat al wie bidt, ook ontvangt . . .”

Ze zingen en de mensen luisteren stil.

Het getuigenis van die grote kerel heeft indruk ge-
maakt, niet omdat hij zo goed kan redeneren, want och,
het is maar heel eenvoudig wat hij heeft gezegd. Het
komt ook niet omdat hij er zo groot en sterk uitziet,
want ook onder de omstanders bevinden zich figuren
die daarin niet veel voor hem onderdoen.

Nee, het is iets anders!

Er is iets waardoor je merkt dat die man méént wat hij
zegt . . .

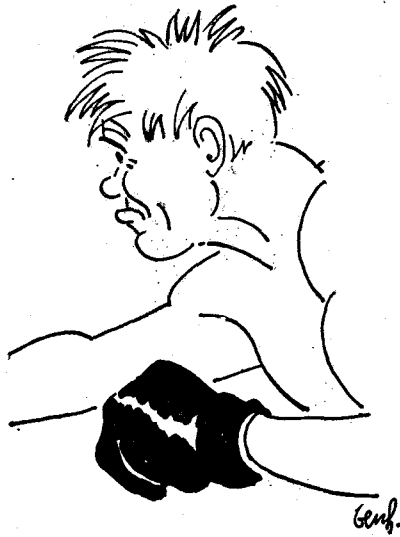
Er straalt zo'n blijdschap uit zijn ogen, er ligt zo'n
juichende klank in zijn stem . . . Zó kan alleen iemand
spreken, in wiens leven iets gebéurd is. Iemand die
vroeger árm was en nu rijk is geworden!

Rijk, niet in geld, maar in geloof en in liefde

Er wordt nog wat gezongen, gespeeld en gesproken,
maar wat van die straatsamenkomst het duidelijkst blijft
naklinken in de harten van de luisteraars, zijn toch de
woorden van die bokser . . .

Wanneer de heilsoldaten vertrokken zijn, blijft er nog
een groepje mensen luisteren naar een paar „toffe”
jongens, die er wat meer van schijnen te weten.

„Ik herkende-n-em eerst geeneens in dat pakkie,” ver-
telt de een, een lange, magere kerel, met schichtige
ogen onder z'n diep voorovergetrokken pet.

„Ik dacht meteen: hé, daar hei je Vuisie!” beweert de ander, een breedgeschouderde vent, met een hoofd, zo kaal als een biljartbal... „Ik dacht et meteen!... Man, al plakke ze die gast een baard en een snor an, dan zou ik em nóg met me oge dicht herkenne... Vuisie!... Ik heb geen wedstrijd overgeslage... as-t-ie most bokse ging ik steeds kijke... Hij heb een knock out in allebei z'n hande, maar vooral voor z'n linkse hoekstote most je oppasse. As ze effe hullie dekking liete zakke en hij zag ze kans schoon, dan was et hup-hup! een paar droge hoekies... en bons!... dan was et gedaon met de koopman...”

„Jao, jammer dat die gast er mee opgehoute is.”

„Tjè...”

„Maor et was óók een fuifnummer,” gniffelt de magere man. „Hij lag altijd overhoop met z'n trainers, omdat-ie zo graag een biertje lustte.”

„Zal em dan wel afvalle, want ik geloof dat ze bij et leger niet magge drinke...”

„Nou, vroeger was 't in ieder geval een mooie jonge! Als-t-ie een paor glaosies op had, was d'r helemaal geen land meer met em te bezeile . . . Ik heb et toch meege- maakt dat-ie in een dronke bui een haringkarretje om- keerde, zómaor voor de lol . . . Nou, dát is me een feest geworde!”

„Allemense, dat zal zeker wel!”

„Nou, asjeblieft! Met vier aogente hebbe ze-n-em naor et beró motte slepe . . .”

Of het allemaal wáár is wat die twee mannen vertellen? Misschien maken ze er ook wel wat bij, maar in ieder geval vinden ze gretig gehoor bij de omstanders . . . Kassie gaat naar zijn makkers, die een eind verderop naast elkaar op een houten trappetje wat zitten te praten.

„Hèhè, we hadde je al afgeschreve!” groet Bappie.

„Nog effetjes en je draogt ook zo'n platte pet.”

„Soldaot Sparreburreg,” Jopie salueert eerbiedig. „Lui- tenant Jopie meldt zich . . . Is er nog wat te doen . . . Kan ik vast de psalleamboekies uitdélé . . . of zal ik de toeters effe oppoetse? . . .”

„Klap es in je handjes, blij, blij, blij . . .” sart Karel- tje. „As je mijn soms kan gebruike voor de collecte? Ik hou me aonbevole!”

„Hou op met die flauwe geintjes!” snauwt Kassie.

„O, wacht effe, nou is meneer nog kwaod ook! Laot-ie ons eerst in de steek en dan mag je d'r nog niks van zegge ook! Nou wordt-ie mooi, éh! . . .”

„Jullie hebbe toch ook staon luistere?”

„Jao, naar de mesíek!” zegt Bappie.

„Juist, en dáárna zijn we weggegaon!” zegt Jopie.

„Nou, en ik niet!”

„Nee, en jij niet! Dát is nou juist et raore!”

„Jullie zijn niet lekker!” snauwt Kassie. Hij draait zich kwaod om en gaat naar huis . . .

„Halleluja!” gilt Kareltje . . .

In gedachten verzonken loopt Kassie door de grauwe straatjes naar huis . . .

Het is nóg warm, zo tussen de huizen . . .

Hier en daar zitten groepjes mannen en vrouwen buiten te kaarten. Met tafels en stoelen, zo maar op het trottoir hebben ze het zich gemakkelijk gemaakt . . .

De radio is hard aangezet zodat hij ook op straat duidelijk te horen is . . .

Soms worden de kaarten met harde klappen op tafel gegooid; dan klinken de stemmen op en is het of ze ruzie hebben . . .

Ergens klinkt een hartverscheurend gekrijs. Daar worden een paar jonkies, die het een beetje ál te bont gemaakt hebben, door een uit zijn kaartspel gehaalde vader, hardhandig opgevoed . . .

„Hieró, ik zal jullie lere om kampvuurtje te spele in bed!” hoort Kassie hem schreeuwen . . .

Een fikkie stoken in bed! Hoe halen ze het in hun hoofd!

Op de Bloemgracht is het wat rustiger . . .

De bomen ruisen wat in de zwakke wind, die af en toe voor wat koelte zorgt . . .

Het troebele water dampt . . .

Grote gasbellen borrelen van de bodem op en barsten aan de oppervlakte open als overrijpe vruchten . . .

Een vieze stank stijgt op . . .

Dan speelt de Westertoren . . . onverwachts.

Die wondere muziek van de oude, trouwe wachter hoort er bij. Bij de trieste Jordaan . . . Bij de weemoedige stemming op de gracht . . . Er is in dit alles iets dat je verdrietig maakt . . .

Kassie merkt het niet . . . Of misschien ook wél, maar dan vanavond toch niet zo bewust.

Voor hem is er niets nieuws aan. Deze sfeer ademt hij immers al sinds hij bewust is gaan leven? Hij is hier geboren, in de Jordaan.

En bovendien, hij heeft ándere dingen aan zijn hoofd.
Vréemde dingen . . .

Het is hem, of hij vanavond éven een blik heeft geslagen in een andere wereld . . .

Een wereld, waarvan hij wel heel vaag het bestaan heeft gewéten, maar waarvan voor hem nooit enige bekoring is uitgegaan . . .

Maar nu, na die woorden van Vuisie, is hij nieuwsgierig geworden . .

Door die woorden is hij geschrokken . . .

Of verdrietig geworden? . . .

Of . . . blij? . . .

Wat is dat vreemde, dat daar in zijn hart is binnengedrongen en hem aan het denken zet? . . .

Hij weet het niet, Kassie . . .

Thuisgekomen, sluipt hij stilletjes naar boven en duikt zijn bed in . . .

3

Net als Kassie

Ai, die zaterdagavonden in het café, die heeft Kassie nooit graag willen missen.

Er zijn niet zoveel jongens van zijn leeftijd die dergelijke avonden meemaken, en dat is maar gelukkig ook.

In de eerste plaats vinden de meeste ouders het niet goed dat zo'n jong knapie tussen al die ruwe mannen in zo'n dranklokaal een avondje doorbrengt . . .

Kassies ouders vinden het echter heel gewoon.

Wanneer iemand baas Sparreburg tracht te overtuigen dat het verkeerd is om zijn zoontje in zo'n kroeg te laten rondneuzen, wuift de kastelein alle bezwaren met een luchtige beweging van zijn grote handen weg.

„Hij mot maor vroeg met vuur lere spele, dan zal-ie z'n eige d'r laoter niet an brande,” grinnikt hij dan.

„Toen ik vijf was, hing ik al an m'n moeders rokke achter de tapkast en heb et mijn kwaod gedaon? . . . Trouwes, vroeg of laat neemt die jonge de zaak toch over en dan mot-ie helemaal op de hoogte zijn met et vak.”

En zo ziet en hoort Kassie dingen, waar andere jongens niet van dromen. Maar omdat hij erin is opgevoed, heeft hij er zelf geen erg in. Hij weet niet beter, of het hoort zo!

Zaterdagavond, zo om een uur of acht, als hij gegeten heeft en er valt met de jongens niets bijzonders te beleven, dan zakt Kassie de trap af, naar het café . . .

Het biljart, met de sterke lampen daarboven, de pick-upinstallatie, waar zijn vader zo trots op is, het glanzende buffet met de machtige spiegels daarachter, het zijn allemaal vertrouwde dingen voor hem.

Dit is zijn thuis, hier hóórt hij . . .

Het brommen van de donkere mannenstemmen, met daartussendoor soms een fel uitschietende lach of een vloek, is voor hem als de muziek, die erbij hoort.

„Há, Kassie!”

Iedereen kent hem.

„Een handje zoute pindaos? Hieró!”

„En van mijn een glaosie limenaode!”

Zo komt-ie wel aan zijn portie.

Ze hebben ook wel eens geprobeerd om hem bier te laten drinken, maar daar was baas Sparreburg rap bij.

Hij is niet helemaal van lotje getikt, wat denken ze wel.

Zulke grappen halen ze nu ook niet meer uit . . .

Kassie geeft zijn ogen en oren goed de kost. Hij schuifelt maar van de een naar de ander.

Bij de kaarttafeltjes houdt hij het nooit zo lang uit. Dat stomme gedoe met die papieren dingen kan hem niet bekoren . . .

Nee, dán het biljarten, dat is beter werk!

Er zit iets fascinerends in het brommen van de ivoren ballen over het smetteloos groene laken.

En het is tenminste een kunst! Nou, moet je zien hoe ze met die ballen goochelen!

Soms staan ze een hele tijd te loeren en te meten voor ze stoten. Maar dan moet je ook zien wat er gebeurt! . . . En toch, het meeste plezier beleeft hij met de mannen die zo maar gezellig rond de bar hangen of aan een tafeltje bij elkaar zitten en de tijd doden met het vertellen van sterke verhalen, het houden van wedstrijden en het afsluiten van weddenschappen . . .

Op een van die zaterdagavonden staat Kassie weer bij zó'n tafeltje. Het is een vast ploegje van vier man, dat daar altijd zit, maar nu mist er één.

„Zou Gerrit verstek laote gaon?”

„Weet ik et?”

„Misschien heb z'n vrouw em opgeslote . . . éh . . .”

„Jazeker, net wat voor Gerrit . . . nog al een lekkere om zich te laote opsluite!”

„Nou, zeg et is . . . Hij is-t-er ongelukkig genoeg voor. Die jonge is zo vaak et haosie . . . Wat die ook onderneemt, et pakt altijd verkeerd uit . . .”

„Jao, dát is zo . . . Weet je nog wel . . .”

En dan beginnen ze te vertellen.

Kassie kent dit verhaal al, maar hij luistert toch met evenveel plezier, als toen hij het voor de eerste keer hoorde.

Nee, Gerrit is inderdaad niet voor het geluk geboren, als je het zo hoort.

Laatst had hij een partijtje wol voor een prikkie op de kop getikt, voor de handel, prima spul . . . Toen hij de partij twee dagen in huis had, zat de razende mot erin . . . En anders die keer, dat hij een blind mannetje de rijweg overhielp, toen kwam de pechvogel zelf onder een brommer . . . Een paar weken met z'n pols in het gips. Tjonge ja, als ze over Gerrit z'n pech gaan babbelen, zijn ze voorlopig nog niet klaar . . .

„Hé, Sparreburg . . . hier nog drie maal!”

„Vier maol . . .”

„Vier?”

„Jao, kijk maor, daor hei je Gerrit net.”

„Jao, hé . . . Gerrit, jonge, wat ben je laot.”

„Jao . . .”

„Hoe komt dat nou?”

„Nou, hóe zal dat nou komme?” vraagt Gerrit sarcastisch. „Jullie magge drie keer raoie.”

„Je heb toch zeker niet weer een partijtje wol op de kop getikt?”

„Hou daor asjeblijft over op!”

„Nou jao, ik vraag et maor . . .”

„Die wol, ik wor nog ziek as ik d'r an denk.”

„Onder een bromfiets heb je ook niet gelege, daor zie je tenminste niet naor uit.”

„Nee,” zucht Gerrit, „maor evegoed ben ik toch maor weer zwaor de pisang.”

„Vertel op!”

„Ik heb een hónd gekocht!”

„Wat?”

„Een hónd! Wete jullie soms niet wat een hond is?”

„Naatuurlijk wel, maor zo'n beest mot jíj toch niet kope, man! Dat kan alleen maor ellende geve.”

„Jao, zo wijs ben ik nou ook wel.”

„Wat voor een hond is et?”

„Een levende naatuurlijk. Dachte jullie soms dat ik me een dooie in m'n hande had laote drukke!”

„Ik bedoel: wat voor ras!”

„O, ik geloof een boxer, of zoiets.”

„Zo'n monster met zo'n platte mop en van die grote hangwange?”

„Jao, precies.”

„Lieve beeste, man, reuze aordig voor kindere.”

„O jao? Nou, in de eerste plaots heb ik geen kindere, en in de tweede plaots, van die lievigheid heb ik ook geen cent gemerkt.”

„Wat is-t-er dan gebeurd?”

„Nou kijk, ik most dat beest naatuurlijk uitlaote.”

„Dat spreekt . . . Dat hoort d'r nou eenmaal bij.”

„Goed . . . Nou, ik was ámp(er) op straot of roets! hij d'r vandoor!”

„Jij d'r achteran!”

„Allicht . . . Affijn, tellekes as ik em bijna had, vloog-t-ie weer onder me hande vandoan . . .”

Gerrit stopt even en neemt nadenkend een slok van zijn bier.

„En toen?”

„En toen? . . . Toen kwam d'r in de verte een meneer an!”

„O, nou zal je 't hebbe! Ik vóel al waor et heengaot!”

„Ik riep: meneer, hou em effe tege!”

„Hou em effe tege! Wat een lef! . . . En dééd-ie et ook?”

„Hij prebeerde et tenminste . . . Nou, had-ie et maor nooit gedaon! Man, m'n haore reze te berrege. Zodrao die vent een hand naor em uitstak, vloog die hond em an! En in tijd van twee telle stond die stakker zowat in z'n onderbroek!”

„'t Is toch wat!”

„'t Is zeker wat! Die kerel heb de pelisie d'r bij ge-
haold en et kost mijn zéker drie tientjes, dat grappie.”

„Maor ja, jij heb tenminste je hond terug.”

„Jao, maor die most ik eerst nog ophaole! Dat monster was naor z'n ouwe baos teruggelope!”

Zo, dat geeft weer stof voor een heel gesprek. De zaak wordt nog eens van alle kanten bekeken.

Zijn vrienden vertellen nu uitvoerig wat hij had moeten doen, en Gerrit wordt maar niet moe van het telkens opnieuw verhalen hoe het nou precies gebeurd is.

Wanneer ze het hele geval tenslotte goed hebben door-
gepraat en Gerrit nog eens héél diep: „drie tientjes,”
gezucht heeft, wordt het stil aan het tafeltje.

Een paar minuten kijken ze zwijgend naar het biljarten.

Dan zegt één van de mannen opeens: „Ik heb een vent gekend die had zo'n geweldige grote mond! Die zag kans om zo'n biljartbal naor binne te krijge, éh! 't Ging netuurlijk niet zo vlot as dat-ie een happie brood nam, maor hij kreeg et toch voor mekoar.”

„Hoe is et mógelijk!” zegt de man die het dichtst bij Kassie zit, maar Gerrit trommelt eens met zijn vingers op tafel en zegt: „Nou, dát lijkt mijn anders zo'n heksetoer niet. . . Da's niks om hoera over te roepe.”

„O nee?”

„Nee, dat lever ik em ook nog wel!”

„Jij?”

Ze lachen hem uit en dat maakt Gerrit een beetje boos. „Jao, ik! Waorum zou ik niet? Ben ik soms minder dan een ander?”

„Jao, maor man, gebruik nou es effe je verstand! Om zo'n grote bal op te happe, mag je wel een paar kaoke van elastiek hebbe! Je slaot weer es lekker door, Ger-ritje!”

Arme Gerrit, hij heeft niet in de gaten dat zijn makkers hem in een bepaalde richting proberen te dringen. Onder de tafel door stoten zij elkaar aan.

„Slaon ik door?” stuift hij op. „Goed, wat zette jullie d'r op dat ik zo zo'n ding achter m'n kieze stop? Nou wat zette jullie?”

„Haol geen gekkigheid uit, Gerrit!”

„Haol geen gekkigheid uit?” Gerrit windt zich hoe langer hoe meer op. „Ik weet gerust wel wat ik zeg, hoor!”

„Maok nou geen ongelukke, jonge,” sussen de huiche-laars, wel wetend, dat dát juist olie op het vuur is. Ze krijgen hem precies waar ze hem hebben willen.

„Wat ongelukke? Denke jullie nou werkelijk dat ik voor zo'n karweitje m'n hand omdraai? Denke jullie dat? . . . Kom op, wat zette jullie d'r op? Nou?”

„Laote we d'r over zwijge . . .”

„Wat zwijge?! Eerst zegge dat ik zit te liege en als puntje bij paoltje komt terugtrekke? Niks d'r van, nou kleur bekenne, of je durft of niet! . . . Ik heb al een strop van dertig gulde en ik wil nou best wat terug-verdiene.”

„Als je et kón, zou et mijn wel vijf gulde waard zijn om et te zien, maor laote we nou verstandig weze . . .” zegt er één.

Ja, dat vinden de anderen ook, ze zijn het roerend met hun makker eens. Zo'n voorstelling zou ook hén wel een paar centen waard zijn, maar dat kunststuk met die biljartbal gaat elk mens ver boven zijn krachten.

„Dus vijftien piek?” gilt Gerrit. „Oké, dat doe ik! Dat is de helft van m'n strop.”

„Wát doe jij voor vijftien piek?” vraagt iemand bij de tapkast.

„Een biljartbal in m'n mond stoppe!” schreeuwt Gerrit, met een kop, rood van opwinding én van de biertjes.

„Een biljartbal in je mond? Jij? . . . Dan doe ik d'r een riks bij!”

Zo zijn er meer . . . Vijfentwintig gulden wordt het, dat is nogal wat.

Een lokaal vol grote kerels, maar de wijsheid is ver te zoeken. Niemand die met een paar verstandige woorden de boel tracht te sussen.

Vol spanning en tegelijk ook met een onverklaarbaar gevoel van onbehagen, volgt Kassie de gebeurtenissen.

„Wacht nog es effe, Gerrit,” roept er één, „wat krijg je wij as je verliest?”

Even aarzelt Gerrit, dan, met een resoluut gebaar zijn broek ophijsend: „As ik verlies, betaal ik vijfentwintig piek an jullie. Maar ik verlies niet!”

Zinloos spelen ze met geld, alleen maar voor de lol. En wát voor lol!

Gerrit heeft het niet zo breed. Het is al erg genoeg dat hij zo'n trouwe klant van Sparreburg is, al denkt de kastelein daar natuurlijk anders over . . . Als hij verliest! . . . Met die schuld van dertig gulden daarbij zit hij dan een hele tijd in de moeilijkheden.

„Nou, kom op!”

De biljarters maken ruimte; ze hebben hun spel al gestaakt toen Gerrit zo hard begon te schreeuwen.

Onder aanhoudend gegriinnik van de omstanders, stapt Gerrit naar het biljart. Dat hij niet al te vast meer op zijn benen staat, valt in deze omgeving niet eens op.

Een klamme hand wordt naar de biljartballen uitgestoken.

„Nou niet de kleinste uitzoeke, hé,” plaagt er één.

Alle mensen, wat zijn die oingen nog groot!
Normaal heb je daar zo geen erg in, maar wanneer je de
taak op je hebt genomen om zo'n ding op te happen,
bekijk je ze wel even met andere ogen . . .
Maar het zal warempel tóch wel gaan! Hij heeft immers
een behoorlijk grote mond?
Wijd spert Gerrit zijn kaken van elkaar . . .
De biljartbal gaat omhoog . . . naar zijn mond . . .
En blijft voor zijn tanden steken!!!
Een koude rilling loopt Gerrit over de rug. Even raakt
hij in paniek, maar dan komt er een verbeterd blik in
zijn waterige oogjes.
Wel hier en gunder, het zál lukken! Het móet!
„Ope, dat etensbakkie . . . Laot je kie-zies nog maor
es zien.”
„Jonge jonge, zijn dát nou je melktandjes?”
„Zeg es . . . ah?”
„O, wat heb ons kereltje een slaop . . . Kijk em es
gaope!”
Ja, laat ze maar sarren, dat doen ze alleen maar om hem
van zijn stuk te brengen, omdat ze bang zijn voor hun geld!
Maar verliezen zullen ze! Hij zal . . . hij zal! . . .
Gerrit hapt en hapt . . . Hij staat erbij als een krokodil
die bezig is met zijn ontbijt. Hij spert zijn mond tot zijn
wangen pijn doen en hij kramp in zijn kaken krijgt . . .
maar het lukt niet . . .
Het scheelt haast niets . . . een háárdikte misschien,
maar dat is net genoeg . . . Het gaat niet!
Intussen vermaken zijn „vrienden” zich kostelijk, en
als hij de biljartbal laat zakken, om éven uit te rusten,
breekt er een geloei los, dat de de glazen rinkelen.
„Daor gao je, Gerritje . . .”
„Wie zal dát betaole, zoete, lieve Gerritje . . .” begint
er iemand te zingen en meteen brult het hele koor mee.
Radeloos kijkt Gerrit rond . . .
Er is angst in zijn ogen. Hij zit in het nauw . . . Niet

alleen dat hij het zijn verdere leven steeds weer zal moeten horen, maar ze zullen ook meteen die vijftiengulden willen hebben, en die heeft hij niet. Vijftiengulden schuld, dat betekent een rámp!

Die ellendige bal ook! . . . Het móet toch zeker gaan! Terwijl het lawaai van de ruwe stemmen nog door de kroeg davert, spert Gerrit in een laatste wanhopige poging zijn mond open en duwt met kracht de ivoren bal naar binnen . . .

Z'n tanden kraken! . . .

Nog éven! . . .

Het is gelukt!!!

De pret van de mannen bereikt zijn hoogtepunt.

Ze joelen, brullen, slaan elkaar op de schouders en stampen op de vloer dat horen en zien vergaat.

Het is ook een belachelijk gezicht, Gerrit met een biljartbal in zijn mond.

„Bravo, Gerrit,” lacht Sparreburg, „je hebt ze verdiend! Haal em d'r maor weer uit, dan krijg je een potje bier van me.”

Gerrit trekt en trekt . . .

Het gelach van de mannen bedaart . . .

Gerrit blijft rukken en trekt de vreemdste gezichten, maar zijn makkers lachen niet meer!

De biljartbal zit muurvast en Gerrits toch al rode gezicht begint hoe langer hoe donkerder aan te lopen. Tranen stromen hem over zijn wangen van benauwdheid en hij stoot onverstaanbare klanken uit.

Het wordt angstig stil in het café . . .

„Laot es kijke of ik je kan hellepe,” zegt Sparreburg, maar de radeloze man duwt hem ruw weg.

Het zweet gutst hem van 't voorhoofd en zijn ogen puilen uit. Hij wankelt en zoekt steun aan het biljart.

„Hij stikt!” roept iemand.

Dan rent de kastelein naar de telefoon om de geneeskundige dienst op te bellen . . .

Juist als hij de hoorn weer op de haak legt zakt Gerrit bewusteloos in elkaar . . .

Ontnuchterd door de schrik staan de anderen erom heen.

„Dat is ook wat,” bromt iemand.

Verder zwijgen ze . . .

Sparreburg is niet best te spreken. De stemming is er uit en hij kan voor de rest van de avond eigenlijk de zaak wel sluiten . . .

De ziekenauto is binnen een paar minuten aanwezig, maar voor de mannen in het café is het of ze uren zitten te wachten.

Het zijn een paar stevige broeders die daar het lokaal binnenstappen.

„En? Wat is er hier aan de hand?”

Sparreburg wijst op Gerrit.

„Daor legt-ie . . .”

„O, is het weer zo laat?” snauwt de broeder. „Steeds weer hetzelfde stompzinnige geintje! Je moest es weten hoe vaak we dát meemaken . . . Jullie moesten je ogen uit je hoofd schamen . . .”

De één gaat de brancard halen, de ander knielt bij Gerrit neer . . .

Kassie komt wat naderbij om beter te kunnen zien.

„Wat doe jij hier?” vraagt de man boos, als hij Kassie opmerkt.

„Ik hoor hier,” zegt Kassie.

„Zo, hóór jij hier? Hoor jij hier in die dronke troep? . . .

Weet je wáár jij hoort om deze tijd? . . . In je bed! Dronke kerels zijn geen gezelschap voor kleine jongens.”

„Bemoei jij je daor nou maor niet mee,” bromt vader Sparreburg. „Jij let maor op je patiënt, dan doe je verstandiger.”

„Over verstand gesproke, daar kon jij wel een portie van gebruiken,” snauwt de broeder. „Ben jij een kerel om die jongen in zo'n bende toe te laten?” . . .

Kassie voelt zich allesbehalve op zijn gemak, maar gelukkig komt net de andere broeder binnen, met de brancard . . .

Gerrit wordt opgeladen en weggedragen . . .

De stemming is bedorven . . .

Sparreburg staat nors achter de tapkast.

„Gao naor je bed!” snauwt hij tegen Kassie en die is wel zo wijs om niet te protesteren.

Gehoorzaam gaat hij naar zijn kamertje en kleedt zich uit . . .

Door het raam valt wat licht van de straatlantarens naar binnen . . .

Kassie trekt zijn kousen uit en gooit ze over de stoel-sport.

Hij weet met zichzelf niet goed raad . . . Het is weer zo vreemd!

Hij is vanavond niet zoals andere zaterdagavonden . . .

Om dat geval met Gerrit zou hij anders smakelijk gelachen hebben, maar vanavond, toen die kerels zo te keer gingen, toen . . .

Ja, wát eigenlijk? Wat was dat voor gevoel dat zich toen van hem meester maakte? Voelde hij zich toen niet bang worden? Of was het geen angst die daar samenkropte in zijn keel?

Was het dan medelijden? . . . Of verdriet? . . .

Kassie weet het niet . . .

Alleen één ding, hij weet zeker dat het verband houdt met die ontmoeting een paar dagen geleden . . . met die woorden van Vuisie . . .

Hij begint zich bewust te worden dat de wereld waarin hij leeft, vijandig staat tegenover de wereld van die heilsoldaten . . . Ja, het is gek, ze leven in hetzelfde land, en in dezelfde stad, maar toch is daar een verschil, een hemelsbreed verschil . . . Daar is een afstand die niet te overbruggen is . . . of wél?

Het móet wél, want Vuisie heeft die brug immers ook

gevonden? Die leefde vroeger immers net zo als die mensen vanavond in het café? . . .

Ja, die Vuisie . . . wat een vreemde kerel eigenlijk . . . Zo'n grote vechtjas! . . . Toch heeft ook die ingezien dat het verkeerd is om zo te leven, net als . . .

Kassie schrikt plotseling!

Ja, nét als hij, Kassie zelf! . . .

4

Een buitenkansje

De zomer gaat voorbij.

De Jordaan blijft . . .

Somber staan nu de oude huizen voorovergebogen onder de geselende herfststormen.

Felle regenbuien spoelen de straatjes schoon. Dan ziet alles er nog triester en droefgeestiger uit dan anders. Voor Kassie en zijn vrienden maakt het echter weinig uit in welk jaargetijde ze leven. Zij hebben hun spel en het moet al heel erg zijn, wil het weer daar verandering in brengen.

Het grootste gedeelte van hun vrije tijd brengen zij op straat door en in geval van uiterste nood, vluchten ze naar de zolder, bij Kassie thuis. Daar worden heel wat plannen uitgedroefd, plannen die meestal niet ten uitvoer worden gebracht, maar dat hindert niet. In hun fantasieën koppelen ze de éne heldendaad aan de andere. Op een woensdagmiddag lopen ze met hun vieren op uit school . . .

„Ik zal blij zijn as ik d'r van af ben,” moppert Karelkje.

„En ik!” valt Bappie hem bij. „Ze hadde nooit de boekdrukkunst motte uitvinde, dan hadde wij al die ellende niet.”

„O nee?” vraagt Jopie, „dacht je dat er daarvoor geen schole waore?”

„Wél soms?“

„Netuurlijk man!“

„O ja? Zo, hóe kwamme ze dan an boeke? Nou jij weer, éh!“

„Nou moe, ben je nou werkelijk zo stom, of hoe zit et?“

„Waorum?“

„Man, toen hadde ze toch immers boeke die met de hand geschreve waore!“

„Met de hand? Gao nou heen, hé! Zoue ze d'r eige mooi et rambam schrijve!“

„Jonge, zit jij in de zesde en weet je dát niet eens?“

„Denk je dat ik me alles laot wijsmaoke?“

„Nou mot je toch ophouwe, éh!“

„Handgeschreve of gedrukt, het kan mijn niet schele,” komt Kassie tussenbeiden. „Ik vin-et op school best om uit te houwe, maor ik ben tóch blij met elke vrije middag, wat jij, Bappie?“

„Nou, en of! . . . Ik had een vier voor rekene, vanochtend.“

„Mot je geen boekhouwer worde.“

„Was ik toch al niet van plan!“

„O nee? . . . Wat dan? . . . Wéét jij al wat je worden wil?“

„Ik wel . . .“

„Wat dan?“

„Bij de film!“

„Hè? Bij de film?“

Verbaasd kijken zijn makkers hem aan.

„Jij bij de film?“ vraagt Kassie ongelovig. „Als wát dan?“

„Als kantinebaas zeker,” lacht Karelkje.

„Jij mot niet zo stom lache!” snauwt Bappie. „D'r zijn een heleboel gewone jongens filmster geworde!“

„Maor niet in Nederland, man!“

„Ben ik de eerste!“

„Dan mot je naor Amerika en heb jij daor geld voor?
Dat kost nog al niks.”

„En tóch wor-ik et!”

„Ik zie et al! . . . De moord op et vlotje . . . met Bappie
in de hoofdrol!”

„Welnee man, Bappie speelt netuurlijk in kojboj-
films.”

„Hoe kom je daor nou bij? Hij is doodsbenauwd voor
paorde!”

„O, dat leert-ie wel af, as-t-ie maor eerst in Aomeri-
kao is.”

„Ik ben helemaol niet bang voor paorde, maor jullie zijn
een stel zwamneuze!” snauwt Bappie. „As je 't toch
niet gelooft, mot je ook niks vraage . . . Je zal et wel
zien als et zover is.”

„Maor hóe wil je d'r dan komme?”

„Me vaoder heb een neef die in Aomerikao woont.”

„Voor et eerst dat ik et hoor,” smaalt Karelkje.

„O, mot ik jullie soms alles an je neus hange?”

„Nee, maor met zukke dinge loop jij anders nogal te
snoeve! . . . As et waor was, man, nou, dan hadde
we-n-et al vijfduizendmaol van je gehoord.”

„Dus ik lieg?”

„Netuurlijk lieg je! Jij liegt altijd!”

„Heb ik zeker teveel naor jou gekeke!”

„Kijk,” valt Kassie zijn makkers in de rede, „daor staot
je oom, Jopie.”

„Nou, wat zou dat?”

„Hij mot je hebbe, geloof ik.”

Inderdaad staat Jopies oom de jongens op te wachten
op het houten trappetje voor zijn huis . . .

„Hé, Jopie!”

„Dag, ome Willem . . .”

„Hoor es effe . . .”

De jongens komen naderbij . . .

„Ik heb een verrassing voor jullie.”

Vragend zien ze hem aan.

„Geloof je niet, hè? Gao maor es mee naor binne, zal ik je wat laote zien . . .”

Nieuwsgierig volgen ze hem naar binnen.

„Zalle je ouwers ook van opkijke, Jopie . . .”

„Wat is et dan?”

„Kalm kalm . . . Kijk!”

Ome Willem haalt een glimmend instrument tevoorschijn.

„Wat is dat?”

„Dat is een tondeuse . . . om je haor te knippe . . .

Heb ik voor een prikkie op de kop wete te tikke!”

„En mag ik die hebbe?” vraagt Joop verrast.

„Hébbe? Ben je nou helemaal van lotje getikt! Wat denk je dat mijn dat ding kost?”

„Een prikkie!” lacht Bap, „heb u zelf gezegd.”

„Jao, alles goed en wel, maor toch altijd nog wel zóveel, dat et niet iets is om weg te geve as speelgoed.”

„Maor wat is dán die verrassing?” wil Jopie weten.

„Nou, snap je dat dan niet?”

„Ikke niet!”

„Met dat ding zal ome Willem jou voortaan voor niks knippe, begrijp je nou? Helemaal gratis . . . En de andere voor een paar cente. Alleen familie en kennisse netuurlijk, vreemde motte de volle mep betaole.”

„Als me vaoder et tenminste goed vindt,” aarzelt Joop.

„As je vaoder et goed vindt? Hoe heb ik et nou met je?

Mot je es zien hoe je d'r bij loopt! Een bossiesman is d'r een heer bij, je loopt compleet voor schut! . . . Je ken zowat vlechies draoie. Mot je die nekhoare zien . . .

Zijn ze lang of niet, jonges?”

„Dat lijke wel maone!” beaamt Karelkje.

„O zo! En denk jij dat je vaoder d'r bezwaor tege heb as ik je koppie een beetje in model breng, dénke je dat? . . . Dacht je soms dat-ie je van weelde zo laat lope, met die raogebol? Je vaoder en moeder zien je ook

graog netjes. Mot je die mensen zien kijke as je straks thuiskomt."

„Nou, reken maor!" zegt Kassie. Hij weet zich veilig, want hij is gisteren pas geknipt.

„Maor kán u et dan?" vraagt Joop. Hij vertrouwt het nog niet helemaal.

„Wat?" vraagt ome Willem. Hij staat bij de kast om een paar kranten bij elkaar te zoeken.

„Knippe . . . Kén u knippe?"

„Of ik knippe kan?"

Ome Willem draait zich met zijn gezicht naar de jongens toe. Uit zijn ogen spreekt een diepe minachting.

„Wat denk jij eigenlijk van ome Willem, Jopie? . . . Denk je soms dat alleen zo'n halleve zachte barbier met zo'n schaor kan omgaon? Denk je dat? . . . Een paor haortjes van iemand z'n schedel krabbe, dacht je dat dát zo'n kunst was? Laot dat nou maor rustig an mijn over."

„Jao, maor voor kapper mot je toch geleerd hebbe?" werpt Jopie tegen.

„Zo, mót dat . . . Ja, dat maoke ze je wijs, maor ik zal je wel es wat anders laote zien . . .

Trouwes, heb jij de kapper wel es naor z'n diplomao gevraagd? Nee hè? Netuurlijk niet! Daor heb je zo veel babbels niet, daor gao je rustig in de stoel zitte . . . En waarom? . . . Alleen omdat zo'n kerel een witte jas an heb en je duur laot betaole. Leer van mijn, de mense wille bedroge worde . . . Zo'n prutser laot je rustig an je haore knoeie, maor je eige oom vertrouw je niet."

„'t Is geen stijl," vindt Karel.

Jopie voelt wel dat er geen ontkomen aan is. Angstig ziet hij toe, terwijl ome Willem alles voor het experiment in gereedheid brengt.

Kranten worden op de vloer uitgespreid en daar wordt een stoel op gezet . . .

„Is tante To d'r niet?" vraagt Jopie . . .

„Nee, die is naor opoe . . . Die komt de eerste ure niet terug . . .”

Daarmee is voor Jopie de laatste kans op redding verkeken.

„Zo, gao maor zitte . . .”

Joop gehoorzaamt.

„Je kijkt of ik de beul ben,” moppert ome Willem.

„Kijk een beetje vrolijker, jong! Je zit niet op 't schao-vot!”

„Hu . . .” bromt Joop.

„Jij heb niet veel vertrouwe in je ome Willem, hè?”

„Hij vertrouwt nóóit iemand,” zegt Kassie. „En hij is zo ondankbaar as een hond.”

„Dat weet ik, dát weet ik,” zegt ome Willem, „stank voor dank. Maor ik doe et ook niet voor hém, hoor! Ik doe-et voor z'n ouwers.”

„En dat snapt-ie niet eens, die sufferd!” doet Bappie een duit in het zakje.

Joop kijkt zijn makkers woest aan.

„Hij zit erbij as een schaop op et abbetwaor,” grinnikt Karelkje.

„Ach, dat verandert wel. Mot je maor es zien as-t-ie strakkies klaor is.”

„Nou, mot je zien wat een lekker koppie-ie dan heb!” Joop springt overeind!

„Ik dóen et niet! Ik laot me niet knippe! . . . Ik mot trouwens naor huis! Ze zitte op me te wachte . . . Ik kom op een andere keer wel terug!”

„Wat krije we nou?” snauwt ome Willem. „Vooruit, geen smoesies! Wie áo gezegd heb, mot ook bée zegge.”

„Maor ik heb helemaol niks gezegd!”

„Niks mee te maoke. Zitte!”

Ome Willem duwt hem op de stoel terug en knoopt hem snel een theedoek om z'n nek. Nu hij eenmaal een proefkonijn in handen heeft zal hij zijn kans waarnemen . . .

„Zo, en nou stilzitte, hoor!”

Kassie, Bap en Karel glunderen . . .
Ome Willem zet met een triomfantelijk gezicht de tondeuse in Jopies nek . . .
„Tikketikketik . . .”
„Auh!” brult Jopie.
„Nou mot je niet zo kleinzerig doen!” snauwt zijn oom.
„Hij staot een beetje te grof en daarom trek-ie zo . . .
Dat is in een paar telle verhollepe . . .”
„Mot u nou dat bloed niet wegvege?” vraagt Karelkje.
„Bloed?! ”gilt Joop, „blóei ik?”
„Welnee,” sust ome Willem, „ze staon je maor een beetje te sarre; d’r is niks an de hand . . . We gaon verder.”
„Tweede bedrijf,” grinnikt Bap.
„Nou stilzitte hoor . . . Nou is-t-ie goed . . .”
Joop buigt berustend zijn hoofd. Hij voelt zich verkocht en verraden . . .
„Tikketikketik . . .”

„Zie je, nou gaot et veel beter, nóu trekt-ie niet meer,” zegt ome Willem tevreden.

Grote plukken haar vallen op de grond.

„Pas op, u gaat te hoog,” zegt Kassie opeens.

„Watte?”

„U gaot te hoog . . . U most em een béetje opknippe, maor nou bent u te ver gegaon . . .”

„O ja? Ken jij dat daorvandaon bekijke, aoepkop?”

„Jao! . . . Die ene kaole baon loopt helemaol door tot an z'n kruintje . . .”

„Jullie motte je d'r niet mee bemoeie . . . En jij mot stilzitte, Jopie!”

„Ik verroer geen vin!” klaagt de stumper.

„O nee? Je zit te trille en te beve onder me hande . . . Geen wonder dat ik wel es een stukkie uitschiet! . . . Maor ik krijg et nog wel goed hoor . . . Wordt et alleen een beetje korter dan anders, maor dat geeft niet . . . Dat is wel lekker.”

„Zeker hoor,” sart Karel. „Ken je best hebbe met dit weer. De Bilt verwacht vorst en krachtige oostewind.”

„Jij mot je mond houwe!” bromt ome Willem.

„Oké,” zegt Karelkje. „Maor nou is-t-ie z'n kruintje helemáol kwijt! . . . En an de zijkant lijkt et wel of de ratte d'r an geknabbeld hebbe!”

„Dat komt allemaol goed!” schreeuwt ome Willem kwaad. „As jullie je wijsneuze d'r maar niet insteekte!”

„Instáoke,” verbetert Karelkje.

Ome Willem wordt rood van kwaadheid.

„'t Is dat ik die jonge onderhande heb, maor ánders . . .” dreigt hij.

„U heb daor nog een plekkie in z'n nek laote zitte,” wijst Bappie.

„Dat weet ik, dat weet ik, dat wéét ik! En bemoeie jullie je d'r nou in vredesnaom niet meer mee . . . Ik weet best wat ik doe . . .”

„Maor u knipt bove op me hoofd!” klaagt Jopie.

„Kijk es, jonge,” zegt ome Willem opeens opvallend vriendelijk . . . „Ome Willem is inderdaad een beetje te hoog uitgekonne met knippe . . .”

„En wat nou dan?!”

„Wat nou dan? Kijk . . . ja, . . . zie je . . . nou had ik zó gedacht . . . Als ik et nou allemaal d'r af knip en dan alleen van vore een kuifie laot staon . . .”

„Dát is leuk!” juicht Karelkje. „Dat droege ze honderd jaor geleje ook . . . Staot jofel, man! Lijk je net een closetborstel!”

„Ik wil niet kaol!” schreeuwt Joop. „Denk je dat ik voor spot gao lope?”

„O nee, wat wil je dan? Zó over straot?”

„Hoe ziet et er uit, Bap?” vraagt Jopie.

„Ontzettend,” antwoordt Bappie, „je kan zó niet over straot . . . Ik weet niet waor et op lijkt, maor je kan nog beter een kuifie laote knippe”

„En dan lacht iedereen me uit!” schreeuwt de arme Joop.

„En wat dacht je as je zó buite kwam?”

„Zó is et,” bromt ome Willem. „Laote we nou maor verstandig zijn en d'r keurig een kuifie van maoke . . . 't Is trouwens je eige schuld! As je stil had gezete, was d'r niks gebeurd.”

„Ik héb stilgezete!”

„Jao hoor, wees maor zoet! . . . Dan heb ik me zeker vergist!”

De jongens zien hoe de tondeuse nu brede banen trekt over het hoofd van hun vriend. Het kaalknippen gaat prachtig, maar de moeilijkheid zit in de kuif!

Ome Willem aarzelt . . .

„Klaor?” vraagt Joop.

„Nee, alleen et kuifie nog effe bijknippe.”

Ome Willem haalt een kammetje uit zijn zak en kamt Jopies laatste haren recht overeind . . .

„Nou stil hoor!”

„Ik doe toch niks? Ik houw zelfs me aodem in!”

„Tikketikketikketik,” gaat de tondeuse weer . . .

Het laatste eindje gaat scheef en dat betekent dat er nóg een stukje af moet om de boel weer recht te krijgen! Ome Willem wordt er zenuwachtig van. Het zweet staat hem warempel op zijn voorhoofd . . .

Wéér gaat het scheef en dan ineens! . . . Rif raf rif! . . .

Ome Willem verliest zijn zelfbeheersing en met een paar forse halen knipt hij de laatste haren van Jopies schedel!

„Alsjeblieft! Ellendige haore! In zúlk struikgewas is geen model te bringe!”

„Nou ben ik helemaol kaol!!!” brult Joop. Hij rukt de theedoek van zijn nek en grijpt met allebei zijn handen naar z'n bol.

„Dat is úw schuld!”

„Mijn schuld? Is dat me dank? Sloof ik me daarvoor uit om d'r nog wat van te maoke?”

„Mot je je vader en moeder zien kijke as je strakkies thuiskomt,” giert Karelkje. „Een edammer kaos op pootjes!”

„Hou jij op met je stomme gelach!” snauwt ome Willem. „Wat valt er nou te lache?”

„Jao, dat zou ik ook wel es wille wete,” zegt Kassie droog. „D'r zijn toch wel meer mense die voor aop over straot lope?”

„Neem je zuster in de maoling!” schreeuwt Joop. „Hoe mot ik nou naor huis komme met zo'n kaole knikker?”

„Nou mot je niet overdrijve!” zegt ome Willem nijdig.

„Een kaole kop is tenslotte toch geen schande?”

„Welnee, de mense denke hoogstens dat je uit et gesticht komt,” grinnikt Bappie. Meteen maakt hij dat hij wegkomt, want ome Willem kijkt hem aan of hij hem verscheuren wil. De anderen volgen maar gauw het voorbeeld van hun makker.

„Wel een succes hoor, die ome Willem van jou,” lacht Karelkje als ze buiten lopen.

Jopie zegt niets . . .

Als Kassie hem even van opzij aankijkt, ziet hij dat er tranen in zijn ogen branden, en hij weet dat het nu uit moet zijn met het geplaag.

„Ik heb ook es een kaol hoofd gehad,” vertelt hij.
„Vond ik óók vervelend, jô . . . Maor je ken d'r nou toch niks meer an verandere. Van moppere groeit je haor ook niet harder.”

De anderen snappen gelukkig zijn bedoeling en het plagen is afgelopen.

„Je mot maor wat op je hoofd zette as je buite ben,” raadt Karel aan. „En as ze je uitschelde, neme we ze met ons viere te graoze . . . Mot je zien waor ze blijve!”

„En als et vechte geblaoze wordt, kenne ze jou alvast niet an je haore pakke,” lacht Bappie.

„En ik heb wel es hore vertelle, dat als je je helemaal kaol laot knippe, je kans heb dat je krullend haor terugkrijgt . . .”

„Jao, júllie hebbe lekker smoeze,” zegt Jopie, maar toch lacht hij alweer.

„Zal je vaoder kwaod zijn?”

„Och, zal wel meevalle . . . Maor ome Willem zal wel et één en ander te hore krijege van em . . .”

Ze gaan uit elkaar, na nog afgesproken te hebben waar ze elkaar vanmiddag zullen ontmoeten . . .

Kassie stapt vlug naar huis, want met al die grappenmakerij is het intussen al flink laat geworden . . . Gelukkig maar dat ze 's woensdags nooit zo vroeg eten . . .

Arme Jopie, met z'n kale knikker . . .

Vreemd dat hij daarnet zo opeens medelijden met hem kreeg. Hij zag die tranen branden en toen ging het niet meer, dat plagen . . .

Als hij thuiskomt, kijkt Kassie eens in de spiegel . . . Lachend strijkt hij met zijn handen door z'n haar . . .

„Effe een boodschap doen, Kassie.”

„Hè, en de jonges komme me zó haole!”

„Geeft niks, dan zeg ik wel dat je effe weg bent.”

„Kan et niet wachte tot ze d'r zijn?”

„Nee, niks d'r van, dan weet ik wel hoe dat gaot . . .
Spele onderweg en je boodschap vergete . . . Gao maor
effe alleen, dan ben je ook gauw weer terug.”

„Wat mot ik dan doen?”

„Alleen effe een brief afgeve.”

„Kan dat dan niet over de post?”

„Nee, dat motte ze vanmiddag al hebbe . . . en trou-
wens, 't gaot je niet an ook. Als je wat opgedraoge wordt
heb je-n-et maor te doen!”

Erg veel zin heeft Kassie er niet in, maar zijn vader is
nou ook niet bepaald voor de poes en daarom spartelt
hij maar niet verder tegen.

Het is niet eens ver ook, die boodschap. Aan het eind
van de Rozengracht moet hij zijn en een briefje af-
geven, nou ja, tenslotte is dat ook zo gebeurd . . .

Op de terugweg blijft Kassie even staan kijken voor de
feestartikelenwinkel, en net als hij zich staat af te vra-
gen wat zo'n grote, bordpapieren kop zal kosten, wordt
hij op zijn schouder getikt.

Verwonderd draait hij zich om en dan kijkt hij tot zijn
schrik in het gezicht van een heilsoldaat. Op zichzelf is
dat natuurlijk niet iets om zo erg van te schrikken,
maar Kassie herkent de man onmiddellijk!

Ergens onder zijn schedel gaat meteen een rood lichtje
branden, gevaar!! . . .

Het is de man wiens bril hij heeft stukgegooid, die
trompettist! Het is al weer een flink poosje terug, maar
hij zal Kassie ook nog niet vergeten zijn . . .

Even bekruipt hem de lust om maar meteen hard weg
te lopen, maar hij bedenkt zich. Als het om schadever-
goeding gaat en de man wil met alle geweld weten waar
hij woont, nou, dan is dat ook niet zo moeilijk uit te
zoeken. Maar bovendien is er nog iets anders dat hem

weerhoudt . . . Misschien een soort nieuwsgierigheid, hij weet het niet precies . . . Misschien is het nog steeds die nawerking van die zomeravond . . .

„Zou jij even willen helpen?”

„Wat mot er dan gebeure?” vraagt Kassie voorzichtig.

„Nou kijk, ik heb nogal wat bagage bij me . . . en van die ene koffer is het handvat kapot, dat draagt ook niet bepaald gemakkelijk. Als jij me een handje wil helpen?”

„Wat mot ik neme?”

„Nou, als jij die trommel draagt, dan neem ik die trompet en die koffer . . . Wil je dat even doen?”

„Waorheen?”

„Naar mijn huis.”

„Jao, maor waor is dat? U kan me wel naor Haorelem laote tippele.”

„Nee, zo erg is het niet, ik woon op de Prinsengracht, vlak om de hoek van de Rozengracht.”

Kassie heeft de trommel al overgenomen. Dit buitenkansje laat hij zich niet ontgaan! Pracht ding, zo'n trommel . . . Zal iedereen op loeren om zo'n apparaat eens vast te houden . . . Weegt nog behoorlijk zwaar ook! Tjonge nou, dat had-ie niet gedacht . . .

De trommelstokken zijn in leren kokertjes aan de riem gestoken.

Hè, nu moest-ie es een flinke roffel kunnen slaan. Zou je de mensen zien kijken. Reken maar dat er een geluid uit dat ding komt . . . Maar ja, daar is natuurlijk geen kijk op . . . Trouwens, stel je voor dat-ie door het vel sloeg! . . . Zou die vent ook vrolijk kijken . . .

„Woon je hier dichtbij?” stoort de man Kassie in zijn gepeins.

Wacht effe, daar zul je hem hebben! Heeft-ie hem misschien tóch herkend.

„Tamelijk,” antwoordt Kassie vaag.

„Wat noem je tamelijk?”

„Nou, geen ure uit de buurt . . .”

„Dat zegt me nog niets . . . Enfin, hier zijn we er . . .
Breng je hem ook nog even naar boven voor me?”

Kassie kan moeilijk nee zeggen, maar hij heeft het gevoel of hij in een val is gelopen . . . Sjouwend met de trommel gaat hij achter de man aan naar boven.

Ze komen in een ruime, gezellige kamer, waar de aanwezigheid van een piano Kassie direct opvalt.

„Zo, zet die trommel daar maar zo lang in die hoek.”

„Hier, op die stoel?”

„Nee, er naast, op de grond . . . zo, laat daar maar staan . . .”

„Kan u daar ook op spele?”

„Wat? Op die trommel?”

„Nee, op de piano.”

„Ja, op die piano kan ik spelen.”

„Net zo goed as trompet?”

Lachend kijkt de man hem aan.

„Béter dan op de trompet . . . Ik speelde vroeger in een dansorkestje . . . Kijk, daar hangt nog een foto . . .”

Vol bewondering bekijkt Kassie de foto.

Zo ver zul je het toch brengen zeg, dat je in een dansorkest speelt!

„Bent u wel-er-is voor de raadio geweest?”

„Nee hoor, zó ver heb ik het nooit gebracht. Het was maar een heel doodgewoon derderangs orkestje.”

„Waorum speelt u d'r nou niet meer in?” vraagt Kassie.

„Zou je dat graag willen weten?” lacht de man.

„O, had ik dat niet magge vraoge?”

„Jawel hoor, en ik wil je ook wel vertellen waarom ik ermee gestopt ben. 't Is een hele geschiedenis . . .”

„O, maor ik mot naor huis!” schrikt Kassie. Er is plotseling een onrust in hem waar hij zichzelf over verbaast. Ineens wil hij weg, net of er iets in hem zich verzet om verder naar die heilsoldaat te luisteren.

„Ik had allang thuis motte zijn.”

Hij is al bij de deur . . .

„Nou, in ieder geval dan bedankt voor de hulp.”

„Dag,” zegt Kassie en hij smeert 'em gauw. Maar op het portaal komt de man hem nog even achterop en legt zijn hand op z'n schouder.

„Een ogenblikje nog . . . Je hebt nog niks van m'n nieuwe bril gezegd . . .”

Wég is Kassie!

Zie je wel! Hij heeft wel zoiets vermoed! Daarom voelde hij zich natuurlijk niet helemaal op zijn gemak. Die wist dat hij zijn bril heeft stukgegooid . . . Rare vent om daar niks van te zeggen . . . Had zijn vader es moeten gebeuren . . . Hadden ze die een hand grint in z'n gezicht moeten gooien . . . Mensenlief, dan had je de vogeltjes horen fluiten!

Enfin, hij komt er tenminste maar met een makkie vanaf . . . tenminste, als die man niet naar zijn vader gaat . . . tja, dát zit er ook nog in . . .

Maar nee, dan had-ie dat toch al eerder gedaan?

Vreemd eigenlijk . . .

5

Die rare Kassie

Het is misschien gek, maar Kassie kan de ontmoeting met die heilsoldaat maar niet meer uit zijn hoofd zetten. De jongens, die toch al niet zo best te spreken waren omdat hij zo lang op zich heeft laten wachten, verwijten hem steeds dat hij loopt te dromen.

Ze hebben nog gelijk ook, want wat ze ook ondernemen die middag, hij is er met zijn gedachten niet bij. Eigenlijk is hij blij als ze tenslotte maar naar huis gaan en hem alleen laten.

Hij wil eens rustig nadenken.

72

Wát is er nou precies aan de hand? . . .

Hij heeft iemand ontmoet die hij vroeger eens een bril van z'n hoofd heeft gegooid . . . Goed . . . en is dat zo iets bijzonders? Hij heeft van zijn leven wel eens meer schade gemaakt, asjeblijft . . . en nog wel erger dan dit ook! Maar toen heeft hij er nooit zo lang over lopen piekeren.

Ach natuurlijk, het kán niet door die dooie bril komen. Er moet meer achter zitten . . . En er zit ook meer achter . . . Die woorden van Vuisie! Als Kassie eerlijk is tegenover zichzelf, moet hij bekennen dat hij daar niet meer van los komt. Er schijnt ook ergens verband te zijn tussen het geval met die bril en die wonderlijke zomeravond, toen hij daar heeft staan luisteren . . .

Zijn gedachten brengen hem steeds meer in verwarring. Er is iets in hem aan het gebeuren! . . . Iets dat het moeilijk maakt plezier te beleven aan verschillende dingen die hem vroeger geen moeite gaven.

Daar heb je bijvoorbeeld die zaterdagavonden in het café. De laatste weken is hij boven gebleven; heeft hij zitten lezen . . . Nou ja, lézen . . . daar is ook niet veel van terecht gekomen.

Er was iets dat hem trok, dat hem aanspoorde om naar beneden te gaan en te genieten van de grappenmakerij van de klanten . . .

Er was ook iets anders, dat hem weerhield. Iets dat hem de zekerheid gaf, dat hij aan het eind van de avond toch niet voldaan in bed zou stappen als hij ging . . .

Hij had toen niet moeten blijven luisteren naar die Vuisie . . . Of hij had indertijd die bril moeten betalen, dan was hij nu overal van af geweest en zou er nu helemaal geen reden zijn voor al dat gepieker . . .

Ja! . . . Als hij die bril nu eens betaalde!

Dat kan toch nóg?

Wanneer ze aan tafel zitten begint Kassie er over.

„Ik heb iemand z'n bril stukgegooid.”

„O, mooi!” bromt vader Sparreburg. „Zal-ie wel leuk gevonde hebbe.”

„Helemaal an gruzels . . .”

„Kijk es an . . .”

„Ik dacht wel dat je iets op je kerfstok had,” zegt moeder. „Je bent me de laotste tijd veel te stil . . .”

„Wat zeie die jonge z'n ouwers?” wil vader weten.

„'t Was geen jonge; 't was een grote kerel. Hij kreeg een paor steentjes tege z'n bril en . . .”

„Heb je met stene naor grote mense gegooid?”

„Ach nee, ik gooide op een paor jongens, en toen struikelde ik en toen ging-et verkeerd.”

„'t Gaot bij jou altijd verkeerd,” snauwt vader. „Altijd heb jij van die grappies die geld koste! En nou mot ouwe Sparreburreg zeker maor zo gek zijn om te betaole, is et niet? Weer zo'n twintig gulde foetsie! Of 't me op me rug groeit!”

„Nou ja, 't ging toch per ongeluk,” probeert moeder te sussen.

„Wat nou, per ongeluk? Jij mot em nodig hellepe . . . Hij héb niet met stene te gooie! Niet op grote mensen en niet op kindere!

Weet je wat jij doet, Kassie? Je betaolt et dit keer zelf maor. Kijk maor der-is wat er in je spaorpot zit . . . en as et niet genoeg is, spaor je de rest er maor bij . . . Dan maor een posie laoter een nieuwe fiets . . . Leer je gelijk die kure es af!”

„Nou ja, wees blij dat-ie et nog eerlijk zegt en dat-ie . . .”

„Jij mot je mond houwe,” bromt vader. „As et an jou lee, kwam d'r helemaal niks van em terecht! Waorom zegt meneer et zo eerlijk? Nou? Omdat-ie geld nodig heb! Dáárom!”

„Nou ja . . .”

„Niks nou ja! Vorige maond dat winkelruit . . .”

„Dat betaolde de verzekering!”

„Netuurlijk, maor dat zegt niks, daor gaot et niet om,

et geeft toch maor weer een hele hoop soesa . . . In ieder geval heb je me wel begrepe, Kassie, je sloopt je spaarpot, en as je niet genoeg heb, motte ze je maor opsluite."

Vader Sparreburg krabt zijn bord schoon en gaat naar beneden.

„Nou, je heb-et gehoord," zegt moeder, „je vaoder betaolt et niet."

„Nee."

„Je mot ook een beetje voorzichtiger zijn . . ."

„Ik gooi toch niet voor m'n lol de glaoze in? 't Kost mezelf me cente."

„Jao, dát merk je nou . . . Ik vin-et zielig voor je, maor je vaoder heb gelijk . . . En die fiets . . ."

„Ken me niet schele, dan wacht ik wat langer . . . Als ik nou maor genoeg heb om die bril te betaole . . ."

„Nah, je maakt-et zellef maor in orde . . ."

Kijk, dat is nu juist wat Kassie graag wilde bereiken. Zo op zijn eigen houtje die spaarpot slopen, dat durfde hij niet te doen, maar nu z'n vader het hem zelf heeft gezegd . . .

Direct na het eten gaat hij aan het werk. De spaarpot wordt opengemaakt en de inhoud nageteld . . .

Eénentwintig gulden en veertig centen . . .

Valt hem nog tegen ook.

Zou het daarmee betaald zijn?

Kassie zoekt een enveloppe op en doet het geld er in. Zo, als er een brievenbus is, laat hij hem daar inglijden en hij is van de hele zaak af.

Voor hij naar het huis van de heilsoldaat gaat, neemt Kassie eerst nog even een kijkje in de etalage van een opticien. Maar veel wijzer wordt hij daar ook niet . . .

Zo'n brilmontuur kun je al beneden de prijs van tien gulden krijgen, maar er liggen er ook van vijftig gulden!

Nu is het maar de vraag wat voor exemplaar die man gekocht heeft.

Enfin, daar komt-ie toch nooit achter . . . Nu maar niet langer zaniken en meteen die enveloppe in de bus . . . Kassie schuift hem door de gleuf naar binnen . . . Hij luistert of hij hem op de deurmat hoort vallen . . .

Plof . . .

Ziezo, dat is gepiept . . .

„Há, postbode . . . Weer briefies wegbrenge voor je vaoder?”

’t Is Jopie die hem daar net nog betrapt.

„Watte?” schrikt Kassie.

„Ik vraag wat je an-et doen bent.”

„Ikke? . . . niks!”

„O, dan mankeer ik zeker wat an me oge . . . Ik dacht dat je een brief naar binnen schoof.”

„Nou jao, en wat dan nog?”

„Niks netuurlijk . . . Alleen maor vreemd dat je-n-et niet wil wete . . . En stom ook, want ik weet gerust wel wie daar woont!”

„O ja?”

„Jao, die heilsoldaot! Of was die brief soms niet voor hem?”

„Wat gaot jou dat nou an?”

„Nou moe, wat doe je toch raar en geheimzinnig, man! Is et soms geen zuivere koffie?”

„Ach, klets!”

„Waorum doe je dan zo vreemd?”

„Ik doe helemaol niet vreemd!”

„Vertel dan op wat er an de hand is.”

„Als je je kieze op mekaor houdt, zal ik-et je vertelle.”

„Oké!”

„De andere hoeve et niet te wete!”

„As ik oké zeg, dan is et oké.”

„Ik heb em z’n bril betaold . . .”

„Die je toen stuk heb gegooid . . .”

„Ja . . .”

„Nou, mot jij wete . . . maar waarom doe je dat zo ge-

heimzinnig? Afijn, as je d'r lol in heb . . . Maor hoe wist jij eigenlijk de naam van die man? Ben je soms al es eerder bij 'em geweest?"

„Z'n naam? Die weet ik niet!"

„Weet je die niet? En je gooit net een brief naor binne! Probeer je soms met mijn de kachel an te maake?"

„Dat was geen brief, maor dat was et geld voor die bril, man!"

„Ben je nou staapel? Gooi je dat zo maor op de mat?"

„Ik dacht dan vindt-ie et wel . . ."

„Eppie! En als de buurman et es opraopt? D'r staot toch geen naam op? Ze kenne toch niet ruike voor wie et is?"

Kassie krijgt het er warm van. Daar liggen zijn twee tientjes op de mat, zomaar voor het oprapen, ezel die hij is!

„Wat nou?"

„Wat nou? . . . Man, dat is nogal logisch! Je belt an en pakt die envelop op."

„En dan?"

„Mot je dat mijn vraoge? Dan neem je dat geld weer mee, of je gaot et zelf effe brenge, dan weet je tenminste zeker dat-ie et heb ontvange . . ."

Zelf brengen! Kassie voelt er maar bitter weinig voor. Toch zal er niet anders opzitten.

„Maar als ik zijn naam d'r nou opschrijf?!"

„Huichelaor! Daornet zei je dat je z'n naam niet wist!"

„Is ook zo, maor d'r zijn toch naombordjes . . ."

„Zo, dus je weet wel hoe hoog-t-ie woont? . . . Goed, en dan zet je z'n naam d'r op . . . kenne ze-n-et nog uit de trap pikke . . ."

„Tjao . . ."

„Je mot et effe afgeve . . ."

Kassie belt meteen maor . . .

Dom dat hij aan al die dingen niet gedacht heeft en dat Jopie er nu ook net op aan moet komen.

domkop

De deur wordt open getrokken.

„Wie is daar?”

Gelukkig, de enveloppe ligt er nog . . .

„Schieet je een beetje op?” vraagt Joop, „dan wacht ik effe.”

„Wie is daar?” klinkt het weer van boven . . .

„Jao . . .” roept Kassie en hij rent de trap op . . .

„Hé, ben jij daar weer?”

„Ik eh . . . ja, ik kom u effe wat brenge . . .”

„Iets brengen? Zo, het duurt niet lang meer, maar het is toch nog geen sinterklaas . . . Maar kom even binnen . . .”

„Nee, want me vriendje staot te wachte.”

„Nou . . ., vertel het dan zo maar, door wie word je gestuurd?”

„Door niemand, ik kom uw bril betaole . . . Die heb ik toen toch kepot gegooid?”

„Ja, dat weet ik, ik heb je wel herkend . . . En nu kom je de schade vergoeden?”

De man ziet hem onderzoekend aan.

„Hoe kom je daar zo ineens bij? Het is al zowat een maand of vier geleden.”

Ja, daar staat Kassie, een dergelijke vraag heeft hij niet verwacht. Wat moet hij nu zeggen? Hij kan toch onmogelijk gaan vertellen van die zomeravond . . . van zijn onrust . . .

De man ziet zijn verlegenheid . . .

„Nou ja, in ieder geval wil je dus de schade betalen . . .”

„Jao, maor ik heb niet meer dan twee tientjes . . . Ik heb et toen ook niet expres gedaon, hoor . . . Ik loerde op die kleine boefies, die hadde ons haast een ongeluk gegooid met stene . . .”

„Twintig gulden?”

„Jao, ik heb niet meer . . . Is dat véél te weinig?”

„Nee jong, dat is veel te veel. Eén glas was er stuk en dat kostte mij drie vijfenzeventig. Omdat het oude

montuur toch z'n beste tijd had gehad, heb ik er maar meteen een nieuw bijgekocht . . ."

„Nah, dan krijgt u drie vijfenzeventig,” zegt Kassie opgelucht. Hij scheurt de enveloppe open en telt het geld uit . . .

„Zo, asjeblief . . .”

„Dank je wel, maar kom nou toch even binnen. Ik ben zo nieuwsgierig om te horen hoe je daartoe gekomen bent.”

„Nee, ik mot meteen weer weg. Ik heb geen tijd meer. Jopie staot trouwes ook te wachte.”

„Jammer, maar goed, dan zal ik je wat anders vragen, houd je van knutselen?”

„Legt er an.”

„Ik bedoel modellen bouwen, kristalontvangertjes maken enzovoort.”

„Ik pruts vaak met ouwe raadio's.”

„Nou, moet je horen, in de Egelantierstraat hebben we een zaaltje waar we zo'n knutselclub houden. Kom daar eens een kijkje nemen. Je hoeft er geen lid van te zijn, je valt er zo maar binnen . . . Elke donderdagavond . . . ik ben er zelf ook . . . Als het je niet bevalt blijf je gewoon weer weg . . .”

„Kassie-èèèèèèere!” klinkt het buiten.

„Jopie roept,” zegt Kassie en hij rent naar beneden.

„Kom maar eens kijken,” roept de heilsoldaat hem nog na.

„Waar blijf je nou, man?” ontvangt Jopie hem ongeduldig.

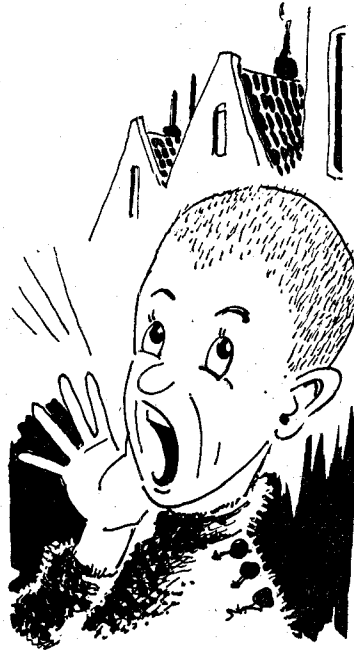
Kassie smakt de deur achter zich in het slot.

„Ik ben nog geen vijf minute bove geweest!”

„O nee?”

„Nee!!”

„Nou, voor mijn leek et wel een uur. Wat had je nou allemaal te smoeze met die man? Je hoefde toch alleen dat geld maor af te geve? En kijk dan, man, je heb nóg

die envelop in je hand! Je heb-em niet eens betaald!"
„Jewel, man, maor ik hoefde maor drie vijfenzeventig te betaole. Ik had maor een glas kepotgegooid.”

„Valt alweer mee.”

„Zeker!”

„Maor hoe heb-ie jou nou eigenlijk te pakke gekrege?”

„Te pakke gekrege?”

„Jao, hoe is-t-ie an je adres gekomme?”

„Hè? Hij is niet an mijn adres gekomme.”

„O nee? Is-t-ie dan niet bij je vaoder geweest?”

„Nee,” geeft Kassie wrevelig toe. Hij weet dat Jopie hem nu in het nauw gedreven heeft.

„Maor waarom . . . zeg . . . je bent-em toch niet uit je eige gaon betaole? Zonder dat-ie d'r om gevraagd heb? . . . Heb je dát gedaon?”

„Nou . . . en wat dan nog,” snauwt Kassie. Jopie heeft

hem door en het is zijn eigen schuld. Hij had hem niets moeten vertellen!

„Wat dan nog?” Jopie wijst op zijn voorhoofd, „dan ben je getikt! Wie gaot dat nou doen . . . As ze bij je thuis komme is-t-er niks an te doen, maor waarom heb je dat nou gedaon?”

Kassie zwijgt. Hij zou trouwens ook niet weten wat hij moest zeggen. Het schijnt wel erg gek te zijn wat hij gedaan heeft, want iedereen wil weten wat hem bezielt.

„Je bent niet wijs,” zegt Joop. „As die hallelujakerels in de buurt zijn doe je altijd zo gek . . . Volgende keer gao je zeker naor em toe om je as lid op te geve.”

„En dan ging et jou nog geen snars an,” snauwt Kassie. „Mot ik soms eerst an jou verlot vraoge voor ik erreges naor toe gao . . . En die man most ik alleen wat brenge en voor de rest geen nieuws . . .”

„Nou jao, je mot et ook zellef maor wete.”

„Zó is et!” . . .

6

Naar de club

Het regent, en niet zo'n klein beetje ook!

Soms, bij harde windstoten, stróómt het water door de straten.

De jongens staan in een portiek.

„Daor staon we nou,” moppert Bappie. „De straot lijkt wel een akwaorium!”

„En we staone d'r bij of we de druppeltjes an et telle zijn,” bromt Kareltje.

„Wat wille jullie dan?” vraagt Jopie. „Weet je wat beters? Dan mot je-n-et zegge . . . Ik staon hier ook niet voor me lol.”

„As et nou maor es ophield met regene,” zucht Kassie.

„Hoef je niet over te prakkizere; 't is de hele dag nog niet droog geweest . . .”

„As ik et gewete had, was ik lekker thuis gebleve.”

„O, en wat mot je dan thuis doen?”

„Lekker leze, man!”

„Nou, gao dan naor huis . . . niemand die je tegehoudt.”

„Nou ja, ik dacht dat we bij Kassie op zolder zouwe gaon knutsele.”

„Hoef ik ook niet an te denke,” bromt Kassie. „Me vaoder heb een humeur van zeve weke storrem . . . 'k kan em beter niks vraoge.”

„Kenne we dan niet op zolder komme zonder dat-ie et merkt?” vraagt Karelkje, „gaon we weer verder met die raadio.”

„Jullie zijn nogal een lekker stel om ergens ongemerkt naor bove te gaon! . . . Phoe! . . . Op een kilometer afstand hoort een doof mens jullie nog ankomme, éh!”

„O, mot je hém hore, Kassie de geruisloze! . . . Ik wou dat wij een zolder hadde, dan mochte jullie wél komme.”

„Makkelijk gezegd! . . . Jullie hebbe niet eens een zolder . . . Jullie hebbe niet eens een eige huis! . . .”

„Als et zo doorgaot gao ik toch maor naor huis,” zegt Karel.

„Dag, ben je nog niet weg?”

„Nou ja, ik heb ook geen zin om hier de hele tijd te blijve staon . . .”

„As we geld hadde, konde we naor de bios!”

„Hadde! Jao, maor dat hebbe we nou eenmaol niet. Jullie bedenke alleen maor dinge die niet gaon . . . Kom nou es met iets goeds.”

„Doe jij et dan, as je zo flink bent!”

„Wacht es effe, ik weet wat!” schreeuwt Jopie opeens.

„O, dat zal wat weze,” spot Bappie, „als hij iets bedenkt, geeft et altijd ellende!”

„Niks ellende! . . . We gaon naor et leger des heils!”

„Hè?”

Z'n makkers kijken hem aan of ze aan zijn verstand twijfelen.

„Bel de dokter effe,” grinnikt Karelkje, „d'r wordt iemand niet goed, geloof ik.”

„In de Egelantierstraot is een zaoltje waor ze club hebbe,” gaat Jopie onverstoorbaar verder. „Ik ken een gast die d'r op zit.”

„En nou wil je ons d'r ook op hebbe?” vraagt Bappie.

„An me neus! . . . Hoe krijg je me zo gek?”

„Ik dacht dat jij zo van knutsele hield,” plaagt Karelkje.

„Was je laotst niet met een raodio bezig? . . . Of is et geen knutselclub?”

„Weet ik et,” zegt Jopie, „kan me niet schele ook.”

„En je wil d'r heen!”

„Welnee, dat is netuurlijk maor een geintje,” meent Bappie.

„Niks geen geintje! We gaone d'r met z'n alle heen en we maoke d'r een flinke keet van. Kan je lol hebbe!”

„Gao jij, Kassie?” vraagt Karel.

„Ikke niet, wat motte we daor doen?”

„Mot je hore, huichelaor . . . wat motte we daor doen! Hij loopt de deur plat bij die heilsoldaot op de Prinsegracht, éh! . . . Maor al gaon jullie niet, dan gao ik toch, al was et alleen maor om die knaop te sarre, die ik daor ken.”

„Heb die je wat gedaon?”

„Hij heb me in de maoling genome toen ik met een kaole kop liep. As ik de gelegenheid krijg, knijp ik een tubetje verf in z'n nek leeg.”

„Zijn ze daor an et schildere?”

„Weet ik niet, ik zeg zo maor wat.”

„Ik gao met je mee,” lacht Bappie, „hier valt toch niks te beleve.”

„Jullie zijn stapel,” waarschuwt Karel. „Als je daor binnekomt schoppe ze je zo weer de straot op.”

„Waorom? . . . Iedereen mag d'r komme!”

„Jao, om te luistere, maor niet om de keet af te breke!
Ze hebbe je mooi nodig.”

„Ach man, wat hebbe jullie toch altijd een bezwaore.”

„Ken je de mense die dat zaakie leide?”

„Welnee, ik ben d'r toch nog nooit geweest? Ik weet et alleen van die jonge, en die zei dat je d'r zo naor binne mocht.”

„Let op, jullie worde-n-er uitgetrapt.”

Jopie haalt zijn schouders op.

„Gao je mee, Bap?”

„Jao, goed . . .”

Ze verlaten de portiek en stappen moedig door de stromende regen.

„Ze gaon! Wat zeg je van ze?” bromt Karel verbaasd.

„Ze zijn niet lekker,” zegt Kassie.

„Malle uiekruiers . . . Zouwe ze d'r inkomme?”

„Ik denk et wel.”

„D'r is hier ook niet veel an, hè?”

„Wat?”

„Ik zeg: d'r is hier ook niet veel te beleven, in et portiek.”

„Nee, zeker niet . . . Ik gao maor naor huis . . .”

„Jao, ik ook . . . of . . . zalle we met ze meegaon?”

„Wat? . . . Naor die club?”

„Jao, netuurlijk . . . Thuis verveel ik me uit mekaor.”

„Ik heb geen zin om daor de boel op stelte te zette,” bromt Kassie.

„Ik ook niet, maor daarom kenne we d'r toch wel es gaon kijke?”

„O ja? En Jopie en Bap dan?”

„Doen we net of we niet bij ze hore . . . Als die d'r uitgegooid wille worde, motte ze-n-et zellef wete . . .

Nou, wat doen we . . . Gao je mee?”

„Nah, vooruit dan maor.”

Ze gaan achter hun makkers aan en het duurt niet lang, of Jopie heeft hen in de gaten.

Samen gaan ze verder, luisterend naar Jopie, die schreeuwerig vertelt van de heldendaden die hij straks op die club zal gaan verrichten . . . Maar wanneer ze eenmaal, na lang zoeken, voor de ingang van het zaaltje staan, gaat niemand naar binnen.

„Nou, gaon jullie niet?” vraagt Karel.

„Gao jij dan eerst, as je zo'n haost heb!”

„Haost? Ikke? Zal ik jullie es wat zegge? Jullie durreve niet! Met je hele grote waffel ben je nog geen cent waard.”

„O nee?”

„Nee . . . Een grote mond vanuit de verte, maor nou ze d'r voor staon . . . nou! . . . helde!”

„Denk je dat ik niet durf?” gilt Jopie.

Meteen stapt hij het donkere gangetje in.

De anderen volgen hem op de hielen . . .

Ze komen bij een deur en aan het lawaai te horen moet daar achter de club wel gehouden worden.

„We zijn te laot, ze zijn vast al begonne,” fluistert Jopie, en weer aarzelt hij.

Maar dan is er iemand, wie, dat zal wel altijd een groot vraagteken voor hem blijven, die hem een flinke por in z'n rug geeft, zodat hij zijn evenwicht verliest, de deur opensmakt, en als een snoek naar binnen duikt! Een ogenblik is het stil . . .

Dan klinken er juichkreten, want Jopie wordt in zijn kraag gepakt en als een veertje van de grond getild.

„Het is hier het sportfondsenbad niet, knechie, klinkt een vrolijke stem, „maar evengoed hartelijk welkom hoor, kleine droogduiker . . . Kom d'r maar gauw in, ja, jullie ook . . .”

Een beetje verlegen, ogenknippend tegen het felle licht, staan de jongens bij de deur, waar „Vuisie” met één hand Jopie boven zijn hoofd houdt, net of het hem helemaal geen moeite kost . . .

Nou, nou, het is wel even anders gelopen dan de jongens gedacht hadden.

Keetschoppen! . . .

Kun je begrijpen! Geen schijn van kans!

Nee, dat hebben ze meteen wel begrepen, toen ze Jopie die luchtreis zagen maken.

En Jopie zelf, met z'n praatjes en z'n voornemen om met verf te gaan spuiten? Geen haar op zijn hoofd die daar nog aan dacht, toen hij weer veilig en wel op zijn voeten stond. En toen hij bovendien ome Bart, want zo noemen ze „Vuisie” op de club, nog mocht helpen bij allerlei karweitjes, was hij helemaal overwonnen.

Tja, dat hadden ze nooit kunnen denken, dat ze zich ooit nog eens zouden vermaken op een „christelijk cluppie”.

Alleen . . . onder de vertelling . . . toen voelden ze zich niet helemaal op hun gemak . . .

Behalve Kassie dan . . . maar ja, die ueed de laatste tijd toch al zo vreemd . . .

Hij luisterde met zijn oren en zijn hart wijd open . . . Ome Joop, de heilsoldaat van de Prinsengracht, vertelde. En hij kán vertellen!

Die Kassie! . . . Er was een groot verlangen in hem ontwaakt om meer te weten van die Jezus, die machtig was om mensen als „Vuisie” en ome Joop zo boordevol blijdschap te maken. Het was zo wonderlijk . . . Hij voelde zich tevreden en verdrietig tegelijk, zo eigenaardig, net of hij na een lange reis eindelijk thuis was gekomen . . .

En aan het eind van de avond, toen ze God gingen danken en de meeste jongens elkaar een beetje verlegen zaten aan te kijken, zat Kassie met gesloten ogen en gevouwen handen . . .

Hij bad mee!

Hij dacht niet aan de jongens om hem heen. Het drong niet tot hem door dat ze het wel eens mal konden vinden wat hij deed.

De Here Jezus had aan zijn hart geklopt . . . Toen, die zomeravond was dat eigenlijk al begonnen . . .

Nu was Kassie bezig Hem binnen te laten . . .

Als dat gebeurt in je leven, veranderen alle dingen . . .

Dan trek je je van je omgeving niets aan, wanneer die je uitlacht . . .

Stil zijn ze naar huis gegaan, die avond . . .

Zelfs Jopie had opvallend weinig praatjes . . .

Ze hebben geen afspraak gemaakt, maar als vanzelfsprekend gaan ze voortaan naar de club . . .

Kijk, ome Daan laat zijn duiven uit!

Door het open luikje komen ze naar buiten stappen, aarzelend, even terugdeinzend soms, alsof ze schrikken van de ijzige wind die over de daken giert.

Ome Daan jaagt ze op en dan schieten ze in brede vlucht door de winterlucht. Laag over de oude huizen cirkelen ze rond, steeds in de buurt van de til, als verlangen ze naar de beschuttende warmte van het nest.

„Mooie beeste,” zegt Jopie.

Ze staan weer met hun vieren in de portiek naast de stoffeerderij. Ze kijken naar de duiven . . .

Duiven! . . . Daar zijn ze dol op!

Niet om ze te eten, maar om ze te bezitten.

Als de meeste Jordaners weten ze mee te praten als het gaat over blauwe, belze en weet ik veel wat voor soorten nog meer.

„’t Is een mooie vlucht,” zegt Jopie weer.

„Maor toch niet zo mooi as die van opa Salting,” meent Bap. „Die heb duive! Mooiere bestaon d’r op heel de wereld niet.”

„Overdrijve is ook een kunst,” smaalt Karelkje.

„Wat nou, overdrijve! . . . Net of jij d’r wat van af weet. Kom jij wel-es bij opa Salting?”

„Dat niet, maor ik zie ze wel es vliege.”

„Ja, dat klopt,” grinnikt Joop. „Niet wel-es, maor meestal!”

„Tjonge, wat ben jij leuk!”

„Da’s de kift, omdat je d’r niks op weet te zegge . . .”

„Ik vin duive wel mooi,” zegt Karel peinzend, „maor as ik nou mocht kieze, koos ik toch een bak met vissies.”

„Die heb je toch!”

„Ja, maor ik bedoel zo'n mooie, grote bak, vol met dat tropische spul. Zo as d'r een in de Leliestraat staot. Pracht ding, man . . . Heb je daor wel es gekeke?”

„Ik kijk wel uit,” snuift Bap. „Wat heb je nou an die stomme dooie beeste te zien? Ze happe maor wat en ze drijve maor wat en voor de rest niks. Alleen as je ze wat waotervlooië geeft, komt er een beetje leve in.”

„Omdat jij d'r helemaal geen verstand van heb!” stuift Karel'tje op. „As je nou es echt wat stoms wil zien, mot je-es in de spiegelruit kijke, éh! Mot je zien wat een raore watermeloen d'r op je romp staot . . . Visse zijn heus niet zukke dooie beeste as jij denkt . . . Mijn buurman . . .”

„O, wacht effe, daor komt-ie an met z'n buurman . . .”

„Jao, daor kom ik an met me buurman! Mag et effe? Mijn buurman heb ook een bak met vis, en as-t-ie thuiskomt, zwemme ze allemaol naor één kant.”

„Jao, met de petoffels van hullie baos in d'r bek,” giert Bap. „Gao jij nou op dak zitte met je sterreke verhaole.”

„Dan geloof je-n-et maor niet,” briest Karel. „Ik kan wel zien dat jullie d'r geen snars verstand van hebbe. Je weet 't verschil niet eens tussen een sluiersaart en een schele pos! Houwe jullie je maor bij je duive!”

„Zalle we wel doen ook, wat jou, Kassie? Hé . . . uitgezakt stuk saggerijn . . . zég es wat . . . Je doet je kieze zowat niet van mekaor . . . Zitte ze soms vastgevrore? 't Is ook wel gemeen koud! . . .”

„Kijk,” wijst Karel'tje, „daar gaot Koperbuikie, jonges . . . As d'r sneeuw lag kreeg-t-ie een balletje uitgemete in z'n nek.”

Koperbuikie, zo genoemd omdat hij zaterdags altijd de huizen langs gaat om koper te poetsen én omdat hij steeds met z'n handen over z'n buik wrijft wanneer hij met je staat te praten, trapt langzaam zijn volgeladen bakfiets door de Bloemdwardsstraat . . .

„Ik heb ammaol . . . zeeuwse mosseleeeeeeeee . . .”
Z'n rauwe stem snerpt door het nauwe straatje. Het geluid kaatst tegen de verweerde geveltjes en vermeldt z'n komst al straten ver.

„Ik heb ammaol . . . zeeuwse mosseleeeeeeeee . . .”
„Laote we-n-em effe tege de brug ophellepe,” stelt Kassie voor, en even later sjouwen ze de zware bakfiets met z'n allen omhoog.

„De here worde bedankt,” grinnikt Koperbuikie, „neem maor een rauwe mossel voor de moeite.”

„Dank je hartelijk,” rilt Joop, „as je niks beters heb, mag je je foonie wel houwe.”

„Dan niet, tabé hoor!”

Daar gaat-ie . . . van de brug af . . .

„Hebbe jullie de etaloage van Bartels al gezien?” vraagt Bap. „Staot een knots van een kerk in, helemaol van suiker . . . Mooi, man! Met licht d'r in en rood pepier voor de raompies . . . Hoe zouwe die gaste dat nou voor mekoar krije hè? Zo helemaol van suiker.”

„Dat staopele ze korreltje voor korreltje op mekoar . . .”

„Op je oge! Dan hadde ze joare werk! Mot je 'es zien, d'r zitte meljoene korreltjes in . . . éh . . . zie je dat?” Ze staan voor de winkelruit en bewonderen het kunstwerk.

„Hè . . . voor élk korreltje een duppie . . .” droomt Joop hardop.

„En? . . . Wat dan?” wil Bap weten.

„Wat dan? . . . Nou, dat weet ik nog niet . . . Maor in ieder geval ston-ik dan nou niet te bibbere . . . Ik ben koud tot op me geraomte . . . As ik zoveel geld had liep ik lekker in het herremelijn, net als de koningin.”

„Zou je mooi staon! Ik zie-n-et al . . . koning Jopie de eerste!”

„Kan me niet schele, as et maor warm zit.”

„Zou je in ieder geval niet in de Jordaon wone!”

„Jao, dat is waor ook, wat een ramp, zeg!”

„En je zou óns niet kenne.”

„Had ik wel andere vriende!”

„En je ging vanaovend niet naor et kerstfeest!”

Joop zwijgt . . . Ai, dat kerstfeest zou hij niet willen missen, daar heeft hij zich al zo op verheugd . . .

Ook niet voor zo'n hoop geld? . . .

Nah, die duppies heeft hij toch niet en hij hóeft niet te kiezen . . .

Ja, vanavond kerstfeest in het clubhuis van het Leger des Heils . . . Zal wat worden! . . .

„Och Bappie, wil jij die braove mense effe een plezier doen?” vraagt Karelkje.

„Wat wauwel je nou?” vraagt Bappie verbaasd.

„Kijk es naor dat pepiertje, daor . . . naost die bel.”
Bappie draait zich om . . .

Ja warempel, daar hangt een krabbeltje, met een punaise aan de deurpost geprikt.

„Wil u bij Smit hard op de bel drukke astublieft,” leest Bap.

„Nou, dat plezier motte we die mensen effe doen,” meent Joop, „Als ze-n-et zó vriendelijk vraoge . . .”

Meteen legt hij zijn duim op het witte knopje, met een gebaar of hij de hele gevel achterover gaat drukken.

Het duurt niet lang of de deur gaat met een ruk open.

„Wie is daar?” gilt een hoge stem van boven uit het donker. „Ik ben niet doof! . . . Hé, wie is daar?”

„Druk ik zo hard genoeg?” brult Jopie naar boven.

Even is het stil . . .

Dan schijnt het tot het slachtoffer door te dringen dat het een kwajongensstreek is . . .

Als een waterval komt een stroom van scheldwoorden de donkere trap afdenderen . . .

Grinnikend slaan de jongens de deur dicht . . .

De westertoren dreunt zijn zware klokkeslag over de Jordaan . . .

Ze gaan uiteen . . . eten . . . vlug naar huis . . .

En vanavond . . . kerstfeest!

Kassie slentert naar huis . . .

Alleen . . .

Stil . . .

Hij heeft niet veel gezegd vandaag en daar heeft hij zijn reden voor. Zoals de anderen naar de avond verlangen, zo ziet hij er tegenop. Want vanavond! . . . Vanavond zal de beslissing vallen! . . .

Vanavond zal hij voor het eerst écht kerstfeest vieren . . . óf niet! . . . Dat hangt van zijn vader af . . .

Ome Joop zegt van niet . . .

Kassie is nu al weer een paar maanden op de club . . .

Zijn vader en moeder vonden het eerst goed, al was het dan een christelijke club.

„Je mot die jonges daar vrij in laote,” had zijn vader vroeger steeds gezegd . . .

Totdat . . . ja, totdat Kassie op een goeie dag voor zijn eten ging danken. Tóen was het misgegaan.

Z'n moeder had het niet erg gevonden, maar zijn vâder!!!

Nou! Eerst had die niet geweten wat-ie er van denken moest, maar later, tjonge, wat ging-t-ie toen te keer!

Dat hij, Kassie, hier en gunter toch geen meid was om zich zo idioot an te stellen . . . Dat het er nog maar aan mankeerde dat hij met zo'n hallelujapakkie thuiskwam. En als-t-ie maar begreep dat het afgelopen moest wezen . . .

Nee, zijn vader had er niets van begrepen.

Kassie zelf immers eerst ook niet, toen de Here Jezus in zijn leven kwam?

Daar, op die club bij Vuisie en ome Joop was Hij gekomen en had geklopt aan de deur van zijn hart . . .

Kassie heeft Hem binnen gelaten . . .

Wat kon hij ertegen beginnen?

Hij wilde er ook niets tegen beginnen!

Het heeft hem zo blij gemaakt! Zó blij, dat hij er ook met vader en moeder over wilde praten . . .

En nu was z'n vader kwaad geworden . . .

Of Kassie ze nog wel allemaal op een rijtje had. Of hij wel eens een kastelein was tegen gekomen die onder het vullen van de bierglazen „daar ruist langs de wolken” stond te zingen.

Nee, die is hij nooit tegengekomen . . .

En nu dat feest vanavond . . . Op de club . . . De ouders mogen ook komen . . .

Hij heeft tóch gevraagd of ze met hem meegingen daar naar toe.

Tjonge, toen dacht hij dat zijn vader barsten zou van nijd! Het eind van het liedje is, dat hij er nu zelf ook niet heen mag . . . Vader heeft het hem verboden.

„Als je feest wil viere, kan dat hier wel, bij je vaoder en moeder thuis! D'r is venaovond prijsklaoverjasse in-et café, en as je gezelligheid zoekt, mag je daor gaon kijke. Maor de deur kom je niet uit!”

Kassie zucht . . .

Hij heeft het aan ome Joop verteld, gisteren, gezegd dat-ie er nog zo om gebeden heeft om naar het kerstfeest te mogen . . .

Já, hij heeft erom gebeden, Kassie . . .

Bidden is iets moois, iets heerlijks . . .

Bidden is heel dicht bij God zijn en met Hem praten. Daar mag je snikken en huilen, heel je verdriet uitzeggen . . . stilletjes onder de dekens, omdat zijn vader het niet mag merken als die eens plotseling binnenkomt . . .

Maar God hoort het wel!

„Heb jij daarvoor gebeden, Kassie?” heeft ome Joop gezegd en er waren warempel tranen in zijn ogen geweest toen Kassie hem aankeek, „met héél je hart? Dan kom je morgenavond op het kerstfeest, jongen, daar ben ik zeker van. Als we de Heiland om iets bidden in Zijn Naam, zal Hij het ons geven, heeft Hij zelf gezegd . . . Ik kom je morgenavond halen!”

Kassie zucht . . .

Ome Joop in het café . . . Zul je wat horen!

Nou, als het aan de rollade ligt, zal het kerstfeest bij Kassie thuis wel slagen.

Kassie heeft eens in de pan gekeken. Een portie vlees voor een heel weeshuis, drijft daar in een oceaan van jus. Het ruikt lekker!

En in de keukenkast heeft hij al een banketkrans ontdekt.

Nee, aan de smullerij zal het vast niet liggen . . .

En toch mogen ze het allemaal houden, wanneer ze hem vanavond maar naar de club laten gaan.

„Kijk es een beetje vrolijker, Kassie,” zegt z'n moeder, „je mot geen spelbreker zijn. Je vaoder doet toch alle moeite om het je naor je zin te maoke? . . . Maok-em nou niet kwaojer dan-ie al is . . . Gao er-is benede in-et café kijke . . . Misschien is de klaoverjasclub d'r al . . . De hele boel is versierd . . . Ik heb de kerstboom ook al angestoke . . . Vooruit, gao nou es effe kijke. Je kan hier toch niet je hele aovond zitte versaggerijne?”

„Waorum laot u me dan niet gaon?”

„Begin je d'r nou alweer over? Ik dacht dat je nou toch wel oud en wijs genoeg was om in te zien dat als je vaoder nee zegt, et ook nee ís . . . En nou geen gezeur meer! Als je vaoder et hoort krijgt je d'r van langs.”

Langzaam daalt Kassie de trap af . . .

Hij mag geen spelbreker zijn, zegt moeder . . .

Maar als de Here Jezus in je leven is gekomen móet je vaak wel een spelbreker zijn, heeft ome Joop laatst gezegd. Als je God wil dienen vinden de mensen je vaak vervelend.

Dat was al bij Noach zo.

De hele wereld vierde feest, en daar was één zo'n rare die de boel in de war wilde sturen met zijn sombere praatjes. De Here zou ze straffen als ze zich niet bekeerden van hun zonden . . . Jawel, zeker hoor, ze haalden hun schouders op voor die oude dwaas . . . Ze geloofden niet . . . totdat Noach in de ark ging en het begon te regenen . . . Tóen was het te laat . . .

Vuisie heeft daarvan verteld, laatst . . .

Te laat . . . Het kan voor élk mens eens te laat zijn! Zijn vader en zijn moeder . . . Kassie krijgt het benauwd als hij er aan denkt. Voor hen kan het ook eens te laat zijn! Ze willen niets van de Here Jezus weten . . . En ze noemen hem, Kassie, een spelbreker, omdat hij kerstfeest wil vieren. Niet een kerstfeest van rollade en koekkransen, maar écht, blij, dicht bij het Kind in de kribbe . . .

O, hij wil naar het kerstfeest, hij moet er heen! Als zij dan niet willen luisteren, hij wél! . . .

De vertrouwde geluiden van het café komen hem op de trap al tegemoet. Als hij de deur opendoet, staat hij er middenin.

Geroes van stemmen, geklank van glaswerk, klokkend geluid van uitstromend vocht, het golft om hem heen als een zee van geluiden. Af en toe is daar ook de droge tik van de biljartballen die tegen elkaar stoten . . . Soms laaien de stemmen op als er een mooie serie is gemaakt. De pick-up doet braaf zijn best om de hele troep te overstemmen met het nonnenkoor van Casanova . . .

Kassie laat zijn ogen door de ruimte dwalen.

Alle lampen zijn overtrokken met rood papier . . .

Dennetakken en hulst met bessen zijn aan de muur geprikt. . . De spiegel achter de tapkast lijkt de muil van een gloeiende oven in de weerkaatsing van al dat rode licht . . . En dat is nu hún kerstfeest . . .

Vreemd, dat hij dat vroeger ook mooi gevonden heeft. Het liefst zou hij boven zijn gebleven, maar straks komt ome Joop en daar wil hij bij zijn . . .

Het rumoerigst van alles is de klaverjasclub. Van kaarten schijnt nog niet veel te komen. Ze zitten maar wat gein te maken. Geen wonder trouwens, want ome Hein is er bij, en dan weet je het wel! Leuke vent, maakt altijd de boel aan het lachen. En een kracht dat die kerel heeft! Enorm! Nu is hij ook weer aan de gang . . . Kijk, wie de sterkste is . . . Moeten ze stuk voor stuk proberen zijn arm achterover op de tafel te drukken.

Zitten ze tegenover elkaar . . . Ellebogen op de tafel . . .

Handen in elkaar en dan maar drukken, jongens!

Moet je zien, ze barsten zowat van de inspanning en ome Hein doet nog niet eens wat! Hij houdt zijn arm maar rustig stil en maakt nog grappen onderhand.

„Drukke, kerel . . . ben je al begonne? . . . Schaom je

maor niet hoor . . . As je-n-et wint, krijg je een jaor graotis drinke van mijn . . .”

En dan, plotseling, tjoemp, daar slaat hij, met een gemak of het helemaal geen moeite kost, de arm van zijn tegenstander achterover op tafel.

Bulderend gelach, bewonderend gegrinnik, en een opgetogen gezicht van ome Hein.

Een geweldenaar die man . . . En tegelijk een groot kind . . .

Hij heeft dat spelletje nog nooit verloren en daar is hij trots op . . . Triomfantelijk kijkt hij rond.

Kassie kijkt eens naar zijn eigen knuisten . . .

’t Lijkt hem toch wel fijn als je zo sterk bent.

„Wil d’r nog iemand vechte met de beer?” roept ome Hein uitdagend. „Zo niet, dan heb de beer alweer gewonnen . . . Of wou jij soms, Kassie?”

Kassie lacht maar wat. Hij ziet het al! Ome Hein kan hem wel tot moes knippen als-t-ie wil.

„Een rondje voor mijn, Sparreburg,” roept de geweldenaar vrolijk.

Vader glundert.

Het gaat goed vanavond, de stemming zit er in. Laat Hein de boel maar vermaken . . . krijgen ze dorst van.

„’t Is maor één maol in-et jaor kersmis, jonges, en dan mot een mens et er van nemen, zeg ik maor,” roept Hein overmoedig. „Rienus, wij nog es een keertje drukke? Een kissie sigaore as je wint!”

Hij slaat met zijn vuist op tafel dat de glazen rinkelen en lacht bulderend om zijn eigen grap . . .

Dan ineens, gaat er een schok door Kassie.

De deur gaat open, het leren gordijn gaat opzij . . . en daar staat ome Joop.

Kassie ziet hoe vaders gezicht betreft, maar ome Hein vindt het een pracht van een gelegenheid om de lachers nog meer op zijn hand te krijgen. Z’n kleine oogjes glanzen als die van een kind dat net een nieuw stuk speelgoed heeft gekregen.

„Opgelet, jonges!” buldert hij. „Geef acht voor de generaal. Hij heb z'n vechtpet op, zie je dat? . . . Haha, dat wordt knokke geblaoze venaovond . . .”

Kassie houdt zijn adem in. Wat zal ome Joop antwoorden op al die spot?

Niets . . . helemaal niets . . . Hij loopt rustig naar het buffet en zegt vader gedag.

„Ik kom Kassie halen, baas Sparreburg. We hebben vanavond kerstfeest. Hij zal het wel verteld hebben.”

„Jao . . .” zegt Sparreburg traag, en hij veegt bedachtzaam met de vaatdoek over het glanzende blad van de tapkast. „Jao, hij heb-et me verteld . . . Maor hij komt niet . . . Hij zal 't jou ook gerust wel verteld hebbe, maor ik wil et je ook nog wel es zegge . . . Ik wil et niet hebbe! Ik heb em eerst helemaal vrij gelaote, maor ik had wijzer motte weze . . . Die club van jou maakt die jonge helemaal staopeldol!”

„O ja? Is hij er slechter van geworden, Sparreburg?“
„Slechter? Slechter, wie heb-et daor nou over? Ik wil niet hebbe dat et een hallevazachte wordt, die jonge . . . Al die gekke kunste! Nou wil-ie al bidde ook . . . Kort en goed, hij gaot venaovond de deur niet uit. Hij kan hier feestviere . . . Denk je soms dat hij hier iets te kort komt? Die jonge kan van me krije wat z'n hart begeert!“

„Dat aan zijn eten en drinken niks zal mankeren, daar ben ik niet bang voor, Sparreburg, maar dat hij kan krije wat zijn hart begeert is niet waar. Zijn hart begeert iets dat jij hem wilt onthouden, en jij hem ook niet geven kunt.“

„Zo? . . . En dat is?“

„Vrede met God . . .“

„Man, hou asjeblijft op met dat gefémel,“ snauwt vader Sparreburg.

Kassie ziet van verre wel dat het er niet best voor hem uitziet.

„Dat ergert me nou juist, dat maakt me woest,“ raast vader. „Jullie wille een hallevazachte Tienus van die jonge maoke, en dat zal niet gebeuren! Ik heb een ander ideaol voor oge! . . . Kijk, zie je die kerel daor? Ome Hein, de hele buurt kent-em . . . Mot je zien wat een hande . . . wat een schouwers . . . Die kerel tilt een paord op, as-et mot en toch doet-ie geen sterveling kwaod . . . Zo'n vent mot Kassie worde . . . Vrolijk . . . blij . . .“

„Ik weet zeker dat Kassie blijer zal zijn als je hem met mij mee laat gaan. Er zijn dingen in het leven die veel belangrijker zijn dan een paar stevige spierballen. Ook de sterkste kerels komen eens voor God te staan en dan telt lichaamskracht niet meer mee . . . Het geloof is een veel grotere kracht, een kracht Gods, een kracht die de wereld overwint.“

„Kracht?“ lacht Sparreburg smalend, „krácht?“ en

hij bekijkt ome Joop spottend van top tot teen...

„Niet veel van te zien, man...”

„Sommige dingen zie je niet altijd, terwijl ze er toch zijn, Sparreburg, vergis je niet.”

„Nou man, in ieder geval gaat Kassie nou niet met je mee... Volgend jaar misschien...”

„Dat is nog ver weg...”

„Daarom juist...”

„Sparreburg,” ome Joop praat vriendelijk, maar er is een besliste klank in zijn stem. Hij heeft wel voor hetere vuren gestaan en er staat veel op het spel. Hij gelooft zeker dat de Heer Kassies gebed verhoren zal... Maar hoe? De kastelein is niet te vermurwen. En tóch zal het gebeuren!

„Tot volgend jaar hebben we de tijd niet en bovendien zou je dan weer met dezelfde bezwaren komen. Laat die jongen toch naar het kerstfeest gaan, hij heeft er voor gebeden, weet je dat?”

„Wel hier en gunder!” snauwt vader. „Denk je soms dat ik me hier in me eige huis laot dwinge? Me dunkt, dat ik nou geduld genoeg met je heb gehad! En ik ben blij dat-ie d'r voor gebeje heb, kan-ie meteen zien dat-et geen fluit hellept, die poppekast... Hij gaot niet! Stille nacht zitte snottere bij een verhaoltje van een kindje in een kribbetje...”

„Ons kerstfeest is nog wat anders ook!” zegt ome Joop en zijn stem klinkt streng om de spot van de kastelein.

„Het is niet alleen een feest van het Kind in de krib, maar het is ook een feest van de toekomst. Christus is een man geworden. Hij is voor onze zonden gestorven en begraven. Hij is ook opgestaan als overwinnaar... En wij verwachten Hem, komende op de wolken des hemels om recht te doen op aarde. Wij verwachten Hem spoedig, Sparreburg. En er is kracht in zijn bloed, voor een ieder die gelooft!”

Even zwijgen ze beiden...

Kassie is naderbij gekomen.

De pick-up dreunt voor de vierde maal vanavond het nonnenkoor van Casanova . . .

Vader weifelt en veegt nadenkend over de tapkast . . .

Dan ineens, maakt hij een ruw gebaar, alsof hij iets van zich afgooit.

„Woorde, allemaol woorde,” bromt hij kwaad . . . „En . . . nou ja, hij gaot tóch niet.”

Ome Joop heeft zijn antwoord alweer klaar, maar hij zwijgt verschrikt, als hij ziet hoe Sparreburgs ogen plotseling onheilspellend beginnen te schitteren.

De kastelein heeft een idee! Een kostelijk plan! Hij zal daarmee drie vliegen in een klap slaan! Hij zal zijn klanten een pretje bezorgen, die lastige vent kwijtraken en tegelijk Kassie genezen van z'n gekke ideeën . . .

„Je had het daornet toch over kracht, makker?” smaalt hij, en aan zijn gezicht is wel te zien dat hij niet veel goeds in de zin heeft . . . „Je had het toch over krácht? . . . Nou, goed! Dan mag Kassie mee . . . Jao, ik meenet! . . . Op één voorwaarde . . . As jij het met die kracht van je kan winne van ome Hein z'n spierballe . . . Nou? . . . Haha . . .”

Kassie schrikt . . .

O, hoe kan zijn vader zó gemeen zijn . . . Wil hij ome Joop laten vechten met die krachtpatser? Wil-ie dát doen?

„Dan wil ik wel-es zien waor je blijft, man,” sist vader, en dan harder, „hé, jonges, hier is nog een tegenstander voor ome Hein!”

Even is het stil in het café . . .

Alleen de radio speelt door . . .

Dan beginnen de mannen allemaal door elkaar te schreeuwen.

„Hein, denk om je hart, ze wille je gaon bekere!”

„Lauw kans,” spot de geweldenaar, „ik heb meer met dat bijtje gehakt . . . Kom maor op, halleluja. Doen w-n-et om een rondje? O, jij mag netuurlijk niet drinke,

WIKING
9/10

hè? Nou goed, as je-n-et wint krijg je een hallef pond lange vingers van me.”

„Maok nou maor vlug dat je wegkomt!” sist vader . . . Kassie is razend!

Ellendelingen! Spotters . . . Een mooie kunst om iemand met z'n allen zo voor schut te zetten . . . Lafaards! Hij beeft van verontwaardiging . . .

Hij kijkt naar ome Joop . . . en dan dringt het opeens helder tot hem door dat het niet langer om hem of om die heilsoldaat gaat . . . Nee het zit dieper . . . Het gaat tegen de Here Jezus . . . Die spot treft Hém! . . . En daarom! . . . O, hij weet het opeens zéker, als een stroomstoot schiet het door hem heen. Er zal iets gebeuren! De Heer zal zelf de beslissing brengen, want het gaat tegen Hém . . .

Maar dan mag hij, Kassie, ook bidden! . . . En ook geloven dat de Here het doen zal!

„Toe, vooruit, knijp d'r nou maor gauw tusse-uit, soldaot,” spot Sparreburg . . .

Ome Joop aarzelt even . . . Alles lijkt verloren . . .

Hij kijkt naar Kassie . . .

Zal hij het nu op moeten geven . . .

En die jongen dan?

En God dan, Die zegt dat we het met Hem kunnen wagen in álle situaties van het leven?

„Hé, niet de bene neme,” brult er iemand. „Kom op, veldheer, David was toch ook niet bang voor Goliath?”

De mannen lachen bulderend, maar die woorden treffen doel!

Ze komen uit de mond van een spotter, maar het is ome Joop of het een boodschap uit de hemel is.

Wat die spotter zei was de waarheid. David won, omdat hij streed in de naam van zijn God en wist dat hij zelf niets te betekenen had. En God was met hem, omdat het ging om de eer van zijn Naam.

En God verandert niet!

Zijn Heiland is immers de almachtige? . . .

Tot stomme verbazing van de kastelein stapt ome Joop naar voren . . .

Joelend maken de mannen ruimte voor hem.

Klein is hij zeker niet, maar als ome Hein opstaat en hem grijnzend een stoel toeschuift, valt hij in het niet bij die geweldenaar.

Kassie klemt zijn kaken op elkaar. Z'n handen heeft hij tot vuisten gebald . . .

„Knijp je-n-em niet helemaol te pletter, Hein,” roept iemand.

„Ik zal m'n best doen,” lacht de grote kerel. „Kom op maor, manneke, geef ome je handje maor . . . niet kriebele, hoor, want daar ken ik niet tege . . .”

Ome Joop neemt zijn pet af . . .

Het wordt stiller om het tafeltje . . .

Komt het door zijn ernstig gezicht, of voelen de mannen de spanning . . . hebben ze in de gaten dat er dit keer meer achter zit.

Zelfs ome Hein voelt zich een beetje ongemakkelijk. „Mot je in répies of in plakkies?” grapt hij, maar het gaat niet zo glad als anders.

Hij plant zijn elleboog op tafel . . .

Ome Joop zegt niets, maar grijpt de geweldige klauw stevig beet . . . Hij weet dat God niet van hem afhankelijk is. Als hij de vernedering van een nederlaag moet ondergaan zal de Heer nóg overwinnen, daar is hij zeker van.

Een van de mensen telt tot drie, en dan beginne ze . . .

„Daor is redding voor u,” zingt iemand van de klaverjassers. „Vooruit, broeder, zet-em op!”

Ome Joop spant zijn spieren . . . Zweet parelt hem op z'n voorhoofd . . .

Ome Hein grijnst . . . Als een blok graniet zit hij daar. Zijn arm staat onbeweeglijk, als een paal op de tafel geplaat . . .

Die man moet wel over enorme kracht beschikken . . .

Hoe dwaas moet ome Joop wel zijn in de ogen van de kastelein.

En Kassie? . . .

„Je bent een beste jonge,” spot ome Hein, „maor je mot meer spinaozie ete, knechie . . . Daor gao je jonge, bestel maor vast een borreltje voor me . . . Ik zal et zachies doen, hoor, wees maor niet bang.”

Langzaam, tartend langzaam, als een poes die met een muis speelt, drukt hij door.

Centimeter voor centimeter gaat de arm van ome Joop achterover . . .

De aderen op het voorhoofd van de heilsoldaat zwellen als koorden. Hij ziet rood van inspanning. Hij voelt hoe zijn krachten het gaan begeven . . .

Nee, hij kan het niet!

Het gáát niet!

Zijn krachten schieten tekort . . .

Zijn blik gaat naar Kassie, die onafgebroken naar hem staat te kijken . . .

Hij weet het, in het hart van die Jordaanjongen heeft God een wonder gewerkt . . . De jongen gelooft . . . Maar er moet nog zoveel aan dat geloof gebouwd worden. Hij heeft hem nog zoveel te vertellen . . .

Kassie glimlacht . . . Er straalt iets uit de ogen van de jongen dat hem moed geeft. Het is alsof die ogen zeggen: „Houwen, hoor, ome Joop. Laat je niet kiste! Die op God vertrouwt zal nóóit beschaamd uitkomme, staot in de bijbel, heb je verlede week zelf nog van verteld! . . . D'r is nog wel andere kracht dan die van spierballe . . .”

Ja, die is er zeker! Bij Gods kracht zinkt de kracht van de mens in het niet . . . Maar . . .

Van tussen het loeien van de radio en de vrolijke kreten van de omstanders, stijgt zijn gebed naar de hemel . . . Zonder woorden, zonder klanken, maar met een vast adres . . . Het kán niet missen! Jezus heeft álle macht, in hemel en op aarde . . .

Ome Joop glimlacht, ja, dat kan hij plotseling, en kijkt Hein recht in z'n ogen.

Als een vuurgloed slaat de blijdschap door hem heen, als hij het verbaasde gezicht van de kampioen ziet.

De man krijgt zijn arm niet verder achterover!

Trillend zitten ze tegenover elkaar . . .

Zwijgend, niet begrijpend, kijkt ome Hein hem aan.

Zweet parelt nu ook op zijn lage voorhoofd . . .

Eerst hebben de anderen het nog niet eens in de gaten.

Pas wanneer ome Joop langzaam begint door te drukken, krijgen ze er erg in . . .

Ze denken dat het een grapje is van ome Hein.

„Geef 'em nog maor een klein kansie, Hein,” wordt er lachend geroepen. Maar als hij niet antwoordt, letten

ze op het vertrokken gezicht van hun favoriet, en dan wordt het benauwend stil in het café . . .

Alleen de radio speelt schetterend . . . stille nacht . . .

Sparreburg komt achter het buffet vandaan . . .

Ergens valt een bierglas rinkelend kapot, maar niemand geeft daar acht op . . .

Het hijgen van de beide mannen is duidelijk hoorbaar. De brede borstkas van ome Hein werkt als een blaasbalg. Voor het eerst van zijn leven spreekt hij voor dit spelletje al zijn krachten aan . . . Maar het is of zijn arm verlamt onder de druk van die kerel. Het zou toch te gek zijn als hij het verloor van zo'n heilsoldaatje . . . Maar de ogen van die kerel . . . Ze brengen hem in de war . . . ze zien hem zo vriendelijk aan . . . het lijkt warempel wel of hij er medelijden in bespeurt . . . zo vreemd . . . Hij . . .

Met een laatste stoot drukt ome Joop de arm van zijn tegenstander op tafel . . .

Niemand zegt een woord . . .

Het rode licht beschijnt spookachtig de verbaasde gezichten.

Ze staan erbij of ze naar een spook kijken en als ome Joop trillend opstaat, maken ze snel ruimte, alsof ze bang zijn dat hij ze nu allemaal te lijf zal gaan . . .

„Dit was niet mijn kracht, Sparreburg, ik had het verloren,” zegt ome Joop . . . „Mag Kassie nu mee? . . .”

„Wat ik gezegd heb, dat heb ik gezegd,” bromt Sparreburg schor. Hij vermijdt het ome Joop aan te zien . . .

Hij kijkt naar Hein, die er nog maar steeds niets van snapt en een beetje onnozel z'n arm zit te masseren . . .

Kassie? Hij rent naar boven om zijn jas te halen en z'n moeder gedag te zeggen . . . In zijn hart is het feest . . .

Pas wanneer de deur achter hem en ome Joop dichtvalt, schijnen de anderen hun spraakvermogens weer een beetje terug te krijgen . . .

„Schenk voor mijn nog maor es in, Sparreburg.”

In gedachten verzonken schenkt de kastelein de glazen vol . . .

„Ik snap et nog niet,” bromt ome Hein. „Kramp in me arrem gekrege zeker . . . meschien wel rimmetiek . . .” Verlegen grinnikend kijkt hij de kring rond . . .

De pick-up speelt voor de verandering: bij ons, in de Jordaan . . .

Buiten, fris omspoeld door de heldere winterlucht, lopen ze beiden, ome Joop en Kassie . . . Stil en blij . . . Ook nog een beetje verbaasd. Soms is het Kassie of hij droomt . . .

„Weet je, Kassie,” zegt ome Joop, „Jezus heeft gezegd dat Hij ons altijd nabij zal zijn, en ons bidden hoort en verhoort . . . Maar toch zijn we altijd weer verwonderd als we merken dat Hij ook werkelijk dóet wat Hij zegt . . . Net of de Heiland een leugenaar zou zijn . . . Wat zijn we vaak dom . . .

Toen ik jou daar zag staan, toen je mij aankeek en ik verloren had, tóen kreeg ik de kracht waar ik om gevraagd had . . . Tóen was er voor Hein geen houden meer aan . . .”

„Toen je je pet afzette, ome Joop . . . tóen had-ie-et al verlore,” zegt Kassie verlegen . . . „Want toen . . . toen hebbe we saome gebede . . .”

„Kassie!” Ome Joop staat stil en legt z'n hand op zijn schouder. „We hebben een machtige Heiland, jong . . . En heb je je vader gezien toen we weggingen? . . . Heb je op zijn ogen gelet . . .? . . . We zullen vanavond voor hem bidden, man, zoals we het nog nooit gedaan hebben . . .”

Stil gaan ze verder, het feest tegemoet . . .

Het feest in hun harten . . . Ze dragen het mee . . . Het is niet te roven . . .

Van ver beginnen de jongens al te schreeuwen . . .

„Ome Joop! . . . Kassie! . . . Hé, jonges, Kassie is-t-er!
. . . Kassie-èèèè!”

In het clublokaal zit al iemand achter het orgel . . .
Juichend danst de muziek hen tegemoet . . . Kassie heeft
het gevoel of het speciaal voor hen beiden gespeeld
wordt . . . Het is niet eens een kerstlied, maar zijn hart
jubelt mee:

„Daar zijn geen grenzen aan Jezus' macht . . .”